

Староста ў вёсцы – чалавек № 1

Сакрэт паспяховасці Мікалая Казека

Любімыя стравы іранскага пасла

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

БЫТАВЫЯ АДХОДЫ: НЕ СМЕЦЦЕ, А ВЯЛІКІ РЭСУРС

Аляксандр Лукашэнка правёў учора нараду па пытанні збору і перапрацоўкі другой сыравіны, перадае БЕЛТА.

«Нельга забываць, што ўзровень развіцця сістэмы збору і перапрацоўкі другой сыравіны — гэта, па сутнасці, красамоўны паказчык не толькі нашай агульнай культуры, але і цывілізацыйна-эканамічнай у цэлым. Да таго ж ад эфектыўнасці работы ў сферы абыходжання з адходамі залежыць непасрэдна экалагічная бяспека дзяржавы. У гэтым наша адказнасць перад будучымі пакаленнямі», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Прэзідэнт адзначыў, што з прыходам вясны асабліва актуальнасць набывае навадзненне парадку на зямлі, і даручыў адказным чыноўнікам ужо на бягучым тыдні заняцца адпаведным пытаннем. Гэта тэма будзе разгледжана на нарадзе ў больш шырокім сэнсе. «Забяспечыць парадак на зямлі — гэта не толькі сабраць смецце, камунальныя бытавыя адходы, але і рацыянальна іх выкарыстоўваць», — адзначыў ён.

Для Беларусі гэтыя пытанні асабліва актуальныя, паколькі краіна не багатая на прыродныя рэсурсы, аднак часам бяздумна, не па-гаспадарску выкідаюцца і закопваюцца ў зямлю многія віды другой сыравіны, зварную ўвагу кіраўнік дзяржавы. «А гэта ж важная сыравінная крыніца, якую нам неабходна максімальна выкарыстоўваць у гаспадарчай дзейнасці», — лічыць ён.

Аляксандр Лукашэнка нагадаў, што больш як паўтара года таму па прапанове ўрада спецыяльным указам была уведзена дзейная сінхронная сістэма збору і выкарыстання другой сыравіны. «Таму мяне заўважылі, што мы ўкараняем так званы прынцып пашыранай адказнасці, які добра зарэкамендаваў сябе ў многіх краінах свету. Чакалася, што будзе прасты і празрысты механізм, які забяспечыць прыцягненне сродкаў вытворцаў і пастаўшчыкоў тавараў і тары (як дзяржаўных, так і прыватных) для фінансавання развіцця сістэмы перапрацоўкі другой сыравіны», — адзначыў Прэзідэнт. — Аднак аналіз сітуацыі ў гэтай сферы паказвае, што пакуль сістэма не працуе так, як мы хацелі б і як чакалі. Як мне дакладваець, больш за 2 тысячы суб'ектаў гаспадарання проста ігнаруюць гэту сістэму».

Ёсць, вядома, і станоўчыя вынікі. Нарытоўчыя арганізацыі сталі збіраць больш другой сыравіны, значна абнавілі матэрыяльна-тэхнічную базу, пачалося будаўніцтва перапрацоўчых вытворчасцяў. «Але ўзровень атрымання другой сыравіны матэрыяльных рэсурсаў застаецца вельмі нізкім. Паводле самых аптымістычных падлікаў, мы перапрацоўваем толькі крыху больш за 12 працэнтаў цвёрдых камунальных адходаў супраць 30–50 працэнтаў у перадавых краінах Еўропы. Паглядзіце, што творыцца вакол. Па-ранейшаму ў дварах шматпавярховых дамоў можна ўбачыць перапоўненыя кантэйнеры са смеццем, зваленым у адну кучу. Праўда, кантэйнеры зрабілі рознакаляровымі», — заўважыў кіраўнік дзяржавы.

Яшчэ горшая сітуацыя з утылізацыяй лямпачак дзённага святла, энергазберагальных лямпачак, батарэек. «Калі іх проста выкідаюць, наносіцца вельмі вялікі ўрон экалогіі і здароўю людзей», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

Кіраўнік дзяржавы паведаміў, што, разумеючы праблемы ў гэтай сферы, ён даручыў дэталёва вывучыць усе аспекты работы з адходамі, прааналізаваць міжнародны вопыт і падрыхтаваць адпаведны прапановы. «Ведаю, што яны разгледзяцца ў ўрадзе. Аднак лічу, што іх трэба ўсебакова абмеркаваць на сённяшняй нарадзе», — сказаў Прэзідэнт.

Што датычыцца пытання аб тым, ці трэба ў прынцыпе Беларусі займацца работай па зборы і перапрацоўцы другой сыравіны, Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што гэта пытанне рытарычнае. «Мы павінны гэтым займацца. У нас няма лішніх рэсурсаў. Увесь свет гэтым займаецца», — сказаў ён.

«Гэта ж вялікі рэсурс, які мы проста бяздарна выкідаем, не задумваючыся, захламляем прыроду, наносім шкоду здароўю, а потым трацім мільярды долараў, каб лячыць людзей. І для вытворчасці не выкарыстоўваем такія аб'ёмы рэсурсаў», — дадаў кіраўнік дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка паставіў перад удзельнікамі нарады шэраг пытанняў, у тым ліку як павысіць эфектыўнасць сістэмы работы з адходамі, павялічыць збіральнасць і ўзровень здабывання другой сыравіны матэрыяльных рэсурсаў. Прэзідэнт таксама пацвярдзіў, што прадугледжваецца для забеспячэння поўнай загрузкі дзюэчкі і стварэння новых сучасных магчымасцяў па перапрацоўцы адходаў. «Мы дагатулі неапраўдана трансжырм валюту на закупку макулатуры, шклябоку і іншых другой сыравіны, якія маюць дастатковую колькасць. Сваё закопваем у смецце, а потым плацім валюту, каб завезці гэта з іншых краін. Ці ж гэта па-гаспадарску?», — адзначыў Прэзідэнт.

«Мяне інфармуе, што Расія і Казахстан ствараюць уласны механізм работы з адходамі. У якім напрамку плянуюцца іх і нашы дзеянні? Ці будзем мы інтэгравацца ў еўрапейскую арганізацыю па утылізацыі ўпакоўкі або ствараць сваю сістэму ў Еўразійскім эканамічным саюзе?» — задаў пытанне Аляксандр Лукашэнка. «Мы ні ў якім выпадку не павінны ставіць і таптацца на месцы. Гэта датычыцца любых праблем і працэсаў. Спыненне — гэта неадкладны застой. Мы павінны мэтаанкіравана і энергічна ўдасканаліваць усе этапы работы па выкарыстанні другой сыравіны рэсурсаў», — рэзюмаваў кіраўнік дзяржавы.

ВАЖНА МЕРКАВАННЕ КОЖНАГА

УЧОРА РАСПАЧАЛОСЯ ДАТЭРМІНОВАЕ ГАЛАСАВАННЕ НА ВЫБАРАХ ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

У Лагойскім раёне адкрыта 38 выбарчых участкаў, з якіх 7 — у раённым цэнтры. Датэрміновае галасаванне на большасці з гэтых участкаў пачалося ўжо з раніцы.

— Больш за 26 тысяч чалавек мы чакаем у гэтыя дні і ўжо зараз бачым, што насельніцтва бярэ актыўны ўдзел у выбарах, — гаворыць **начальнік аддзела ідэалогіі, культуры і па справах моладзі Лагойскага райвыканкама Галіна ДРАГУНАВА.**

Гэтыя фотаздымкі былі зроблены на лагойскіх выбарчых участках № 1 і № 4 у раённым Цэнтры культуры і ў інтэрнаце прадпрыемства «Амкадор-Лагойск».

Анатолий КЛЯШЧУК. Фота аўтара.

«ПРЫ НАЯЎНАСЦІ ЎСЁЙ ІНФАРМАЦЫІ АБ КАНДЫДАТАХ ВЫБАРШЧЫКАМ БУДЗЕ ЛЯГЧЭЙ ЗРАБІЦЬ ВЫБАР»

Выбарчыя ўчасткі 18 сакавіка прынялі першыя жадаючыя выканаць грамадзянскі абавязак і ўнесці сваю лепту ў фарміраванне будучых мясцовых Саветаў дэпутатаў. Адначасова ў краіне прадаўжаецца агітацыйная кампанія, у больш як 22 тыс. кандыдатаў і дэпутатаў яшчэ ёсць час для таго, каб прарэкламаваць сябе выбаршчыкам. Кампанія набліжаецца да сваёй кульмінацыі, на 23 сакавіка назначаны асноўны дзень выбараў. Прамежкавыя вынікі падрыхтоўкі да іх у інтэрв'ю карэспандэнту БЕЛТА падвёў сакратар Цэнтральнай камісіі Беларусі па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэферндамаў Мікалай ЛАЗАВІК.

назіраць акрэдытаваныя ў Беларусі замежныя дыпламаты?

— На мясцовыя выбарчыя кампаніі міжнародныя наглядальнікі звычайна не запрашаюцца. Але, відаць, у замежных дзяржаў ёсць інтарэс да нашых выбараў, таму адносна акрэдытавання ў Беларусі замежных дыпламатаў было зроблена выключэнне. Жадаючым вывучыць арганізацыю беларускага выбарчага працэсу ЦВК выдаць пасведчанні. Замежныя наглядальнікі змогуць прысутнічаць пры датэрміновым галасаванні, назрыць за выдачай бюлетэняў, ходам галасавання.

Цяпер наглядальнікамі за выбарамі ў мясцовыя Саветы і паўторнымі парламенцкімі выбарамі па Гомельскай-Навабеліцкай акрузе № 36 акрэдытаваны 13 чалавек — прадстаўнікі дыпмісіі Вялікабрытаніі, Расіі, ЗША.

— **Наколькі напружаная гэта выбарчая кампанія, калі меркаваць па колькасці скаргаў, што наступілі?**

— Колькасць скаргаў у час любой выбарчай кампаніі традыцыйна павялічваецца. Але трэба адзначыць, што да работы выбарчых камісій па падрыхтоўцы да выбараў прэзэнціі нашамі. Асноўны паток скаргаў звязаны з сацыяльнымі, бытавымі праблемамі. З дапамогай ЦВК некаторыя грамадзяне спрабуюць нават судовыя рашэнні аспрэчыць. Акрамя таго, у Цэнтральную камісію паступае шмат званкоў, грамадзяне просяць растлумачыць тэму ці іншы палажэнні выбарчага заканадаўства. Цікава, што, атрымаўшы інфармацыйныя буклеты аб кандыдатах і дэпутатах, некаторыя выбаршчыкі пачалі звяртацца з пытаннямі: навошта зарэгістравалі кандыдатам беспрацоўнага або судзімага? Даводзіцца ім тлумачыць, што адсутнасць месца работы або пагашаная судзімасць не з'яўляюцца перашкодай для ўдзелу ў выбарчай кампаніі ў якасці прэзідэнта на дэпутацкае месца. З іншага боку, пры наяўнасці ўсёй інфармацыі аб кандыдатах выбаршчыкам будзе лягчэй зрабіць выбар.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПДЗЕЙ

ПАДПІСАННЕ ДАГАВОРУ АБ УКЛЮЧЭННІ КРЫМА У СКЛАД РАСІІ

Прэзідэнт Расіі Уладзімір Пуцін і кіраўнікі Крыма, сярод якіх старшыня дзяржаўнага рэспублікі Уладзімір Канстанцінаў і прэм'ер-міністр Сяргей Аксёнаў, падпісалі ўчора ў Маскве дагавор аб прыняцці Крыма ў склад Расійскай Федэрацыі. Дагавор прадугледжваецца ўтварэнне ў Расіі двух новых суб'ектаў федэрацыі: Рэспублікі Крым, а таксама горада Севастопаль у статусе горада федэральнага падпарадкавання. Цырымонія падпісання папярэдняга зварот прэзідэнта Расіі да дэпутатаў Дзяржаўнага і членаў Савета Федэрацыі, членаў урада і кіраўнікоў расійскіх рэгіёнаў. У ім ён адзначыў, што для таго, каб зразумець, чаму жыхары Крыма на рэфэрэндуме 16 сакавіка зрабілі выбар на карысць узяцця Крыма ў Расію, дастаткова ведаць гісторыю. «У свядомасці расіянаў Крым заўсёды быў і застаецца часткай Расіі», — сказаў Уладзімір Пуцін. Ён нагадаў, што рашэнне савецкіх улад аб перадачы Крыма ў склад Украінскай ССР было прынята з відавочным парушэннем канстытуцыйных нормаў, якія дзейнічалі на той час. «Калі Крым пасля распаду СССР апынуўся ў іншай дзяржаве, Расія адчула, што яна не проста абрабавалі, а абрабавалі», — заявіў прэзідэнт Расіі. «Пасля распаду СССР Расія знаходзілася ў тым стане, калі яна не магла абараніць свае інтарэсы і інтарэсы грамадзян, якія засталіся за межамі краіны», — сказаў Уладзімір Пуцін. Але ў цяперашняй сітуацыі Расія не магла не адгукнуцца на просьбу жыхароў Крыма, «бо гэта было б здрадай». Уладзімір Пуцін таксама падкрэсліў, што ўзброеныя сілы Расіі не ўваходзілі ў Крым. «Яны там і так знаходзіліся ў адпаведнасці з міжнароднымі дагаворамі», — заявіў ён. На думку Пуціна, пры прыняцці рашэння аб правядзенні рэфэрэндуму крымскія ўлады абіраўліся на косякі прэзідэнт. Ён таксама выстуліў за прапановы, каб на тэрыторыі Крыма пасля яго ўваходжання ў склад Расіі існавалі тры раўнапраўныя дзяржаўныя мовы: руская, украінская і крымскататарская.

УКРАЇНУ ЧАКАЮЦЬ У ЕЎРАСАЮЗЕ?

Камісар ЕС па пытаннях пашырэння і палітыкі добрасуседства Штэфан Фюле сказаў, што ў будучым Еўрапейскі саюз мае намер пашырыцца на Усход. Сваю заяву Фюле зрабіў, разважаючы аб магчымым прыняцці Украіны ў Еўрасаюз. «Калі мы хочам сур'ёзна змяніць тую частку Усходняй Еўропы, якую закруцілі цяперашнія падзеі, то павінны выкарыстоўваць самыя моцныя інструмент палітыкі, які ёсць у ЕС», — гэта пашырэнне», — заявіў у інтэрв'ю газеце Die Welt еўрапейскі камісар. Па словах Фюле, пашырэнне як палітычны інструмент мае «беспрэцэдэнтную эфектыўную і стабілізуючую сілу» на той рэгіён, у дачыненні да якога гэты інструмент выкарыстоўваецца. Нагадаем, што для таго, каб краіна была прынята ў Еўрапейскі саюз, яна павінна адпавядаць Копенгагенскім крытэрыям — эканамічным, палітычным і заканадаўчым. Акрамя гэтага, краіна-кандыдат павінна адказаць геаграфічным і агульнапалітычным крытэрыям Маастрыхцкага пагаднення. Пакуль Украіна знаходзіцца на стадыі падпісання пагаднення аб асацыяцыі.

ТАЙЛАНД АДМЯНІЎ РЭЖЫМ НС

Улады Тайланда з серады, 19 сакавіка, адмяняюць рэжым надзвычайнага становішча, які быў уведзены ў краіне ў сувязі з масавымі пратэстамі. Адмена гэтага рэжыму будзе доўжыцца па меншай меры да 30 красавіка. Улады патлумачылі, што цяпер у законе няма неабходнасці, паколькі апошнім часам пратэсты ў Тайландзе сталі менш масавымі. Акрамя таго, ад адмене надзвычайнага становішча раслі прадстаўнікі бізнесу, адзначае The Bangkok Post. Нестабільная сітуацыя ў краіне прывяла да масавага адтоку турыстаў, якія асерагаліся ехаць у Тайланд. Рэжым надзвычайнага становішча ў Бангку і прылеглых да сталіцы правінцый увялі 22 студзеня 2014 года. Закон забараняў грамадзянам збірацца групамі больш за пяць чалавек, а таксама надыяляў новымі панаўчымі праваахоўнымі органамі.

КОРАТКА

Адрасную сацыяльную дапамогу насельніцтву аказваюць больш як 250 магазінаў Мінска — у іх працуюць праграмы па продажы тавараў на льготных умовах розным катэгорыям грамадзян, якія маюць патрэбу ў сацыяльнай падтрымцы.

Устаноўлены гранічныя значэнні вырочкі за 2013 год для суб'ектаў малага прадпрыемства і для ІП мяжа вырочкі ўстаноўлена ў памеры Br2,5 млрд, для мікраарганізацыі — Br16,8 млрд, для малых арганізацыі — Br61,8 млрд.

Дакументальны фільм «Драўляны народ» беларускага рэжысёра Віктара Аслюка ўдасценны Гран-пры IX Міжнароднага кінафестывалю мастацкіх рамястваў у французскім Манпелье. У карціне расказваецца пра адзінокага старога — разьбярэ па дрэве Мікалая Васільевіча Тарасюка, жыхара пустой вёскі.

Экалогія вытворчасці

ЗДАРОЎЕ НА ТАЛЕРЦЫ

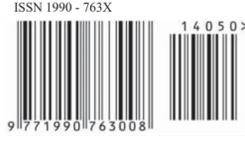
Мы павінны развіваць свой «брэнд» высакаякасных прадуктаў харчавання

Раней шмат гаварылася аб харчовай бяспецы з пазіцыі аб'ёму прадукцыі. І гэтая праблема вырашана: у краіне вырабляецца дастаткова і малака, і мяса, і іншых прадуктаў, значная частка якіх пастаўляецца на экспарт. Шырока распаўсюджаны інтэнсіўныя тэхналогіі вырошчвання сельскагаспадарчых культур, якія забяспечваюць атрыманне прадукцыі ў неабходнай колькасці. Адна нашым «брэндам» высакаякасных прадуктаў (якія вырабляюцца на падставе не нейкіх тэхнічных умоў, а менавіта дзяржаўных стандартаў), Беларусь па максімума пакуль не скарысталася. І, галоўнае, экалагічнае земляробства яшчэ не зацэлейна дзеля аховы здароўя нацыі і навакольнага асяроддзя, лічыць праектар Гродзенскага дзяржаўнага аграрнага ўніверсітэта, кандыдат сельскагаспадарчых навук Сяргей ТАРАСЕНКА.

ЧАМУ ГЭТА ТАК ВАЖНА ДЛЯ НАС?
— Ніхто не ставіць задачу цалкам забяспечыць насельніцтва выключна экалагічна чыстымі пра-

дуктамі. Безумоўна, інтэнсіўныя тэхналогіі маюць прыярытэт, бо ў выніку іх выкарыстання вырошчываецца асноўная частка сельскагаспадарчай прадукцыі. Аднак пэўную «нішу» павінна займаць і экалагічна чыстае земляробства. У першую чаргу такія прадукты патрэбны дзецям, цяжарным жанчынам, кормячым мамам, хворым людзям і іншым групам насельніцтва, — лічыць Сяргей Тарасенка.

ПРЫХІЛЬНАСЦЬ ІДЭЯМ МІРУ І ДЭМАКРАТЫІ

У Жэневе праходзіць 130-я асамблея Міжпарламенцкага саюза

Дэлегацыя беларускіх парламентарыяў на чале з Віктарам ГУМІНСКІМ, намеснікам старшыні Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу нашай краіны, з 16 па 20 сакавіка прымае ўдзел у 130-й асамблеі Міжпарламенцкага саюза (МПС), якая праходзіць у Жэневе.

Беларускія парламентарыі ўжо паўдзельнічалі ў пасяджэннях Выканаўчага камітэта і Кіраўнічага савета, Каардынацыйнага камітэта жанчын-парламентарыяў, пастаянных камітэтаў гэтай арганізацыі па пытаннях міру і міжнароднай беспякі, дэмакратыі і правоў чалавека. Акрамя таго, зараз праходзяць пасяджэнні пастаянных камітэтаў МПС, на якіх запланавана абмеркаваць тэмы, што тычацца сучаснай дэмаграфічнай сітуацыі, парламенцкага ўнёску ў працэс ААН па распрацоўцы наступнага пакалення імэт у галіне развіцця. На агультных дэбатах запланавана выступленне кіраўніка беларускай дэлегацыі з тэмай «Міжпарламенцкі саюз — 125: пацярэдзімне прыхільнасці ідэям міру і дэмакратыі».

На перыяд правядзення асамблеі запланавана чарговая сустрэчка членаў геапалітычнай групы «Еўразія», куды ўваходзяць Беларусь, Армения, Казахстан, Кыргызстан, Малдова, Таджыкістан і Расія. У праграме ўдзельнічаюць беларускія дэлегацыі — сустрэчы з прадстаўнікамі парламентаў іншых краін. 17 сакавіка адбыліся двухбаковыя сустрэчы Віктара Гумінскага з кіраўнікамі парламенцкіх дэлегацый Эквадора, Малайзіі, Уганды, Паўднёва-Афрыканскай Рэспублікі, на якіх былі абмеркаваны супрацоўніцтва і нашарчванне эканамічнага ўзаемадзеяння з гэтымі краінамі.

130-я асамблея Міжпарламенцкага саюза прысвечана 125-й гадавіне стварэння гэтай арганізацыі, дарэчы, адной з самых старых сярод існуючых цяпер. Яна была створана ў 1889 годзе і з'яўляецца аб'яднаннем, якое служыць для каардынацыі дзейнасці парламентаў свету. Членамі МПС з'яўляюцца парламентаў 163 краін і 10 асацыяваных членаў. Міжпарламенцкі саюз мае статус назаральніка пры Арганізацыі Аб'яднаных Нацый. У працы 130-й асамблеі ўдзельнічаюць дэлегацыі са 141 краіны — гэта 715 парламентарыяў, у тым ліку 53 старшыні парламентаў.

Надзея ЮШКЕВІЧ.

НА АДНУ ПАРТЫЮ БОЛЬШ

15 сакавіка на VIII пазачарговым з'ездзе грамадскага аб'яднання «Беларускі славянскі камітэт» было прынята рашэнне аб пераўтварэнні яго ў аднайменную партыю. Старшнёй быў абраны Сяргей КАСЦЯН — палітык, грамадскі дзеяч, дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу першага, другога і трэцяга скліканняў.

Сяргей Касцян падкрэсліў, што адной з мэт Беларускага славянскага камітэта як партыі стане пабудова сацыяльна-калектыўнага з улікам традыцый, звычайў, гістарычнага мінулага славян. «БКБ выступае за дзяржаўную уласнасць і супраць алігархіі, аднак пры гэтым падтрымлівае развіццё малага і сярэдняга бізнесу», — патлумачыў Сяргей Касцян. Па яго словах, новая партыя мае намер шырока выкарыстоўваць свае правы для ўдзелу ў будучых выбарчых кампаніях, у тым ліку ў парламенцкіх выбарах.

Таксама на пазачарговым з'ездзе было вырашана падтрымаць захады, прынятыя Прэзідэнтам Беларусі па ўмацаванні беспякі краіны.

З'езд стаў завяршальным этапам пераходу з адной палітычнай катэгорыі ў іншую. Праца па пераўтварэнні грамадскага аб'яднання ў партыю пачалася яшчэ ў верасні 2011 года. У снежні 2013-га адбыўся з'езд славянскай моладзі, які падтрымаў гэты ідэю. Акрамя таго, з сярэдзіны 2013 — пачатку 2014 года прайшлі абласныя сходы Беларускага славянскага камітэта, якія таксама выступілі за пераход ад грамадскага аб'яднання да партыі.

Беларускі славянскі камітэт бачыць сваёй мэтай аб'яднанне ўсіх славян. Арганізацыя была створана ў 1998 годзе. Колькасць членаў на канец 2013 года складала больш за 10000 чалавек. Беларускі славянскі камітэт — раўнапраўны член Міжнароднага славянскага камітэта, у які ўваходзяць падобныя арганізацыі з усіх славянскіх дзяржаў.

Надзея ЮШКЕВІЧ.

Будзь у курсе!

Ваенная адукацыя:

НОВЫЯ СПЕЦЫЯЛЬНАСЦІ І БУДУЧЫЯ ПРЭФЕРЭНЦЫ

Напярэдадні ўступнай кампаніі ў вайсковыя ВНУ краіны на традыцыйнай прэс-канферэнцыі Міністэрства абароны абмяркоўвалі пытанні ваеннай адукацыі і кадравы забеспячэння Узброеных Сіл. Кіраўнікі Ваеннай акадэміі і вайсковых факультэтаў грамадзянскіх навучальных устаноў расказалі пра новыя афіцёрскія спецыяльнасці і перспектывыя напрамкі ў адукацыйнай сфэры.

Юры Міхалец, БЕЛТА

Нагадаем, што сёння рэспубліканскімі органамі дзяржаўнага кіравання вядзецца актыўная работа над праектам указа, у адпаведнасці з якім будучыя ўнесены змены ў правылы прыёму ў вышэйшыя і сярэднія спецыяльныя навучальныя ўстановы. Тычыцца гэта і вайсковай адукацыі.

У гэтым праекце мы прапаноўваем пашырыць спектр спецыяльнасцяў, па якіх выпускнікі Мінскага суворайскага ваеннага вучылішча і кадэцкіх класаў могуць звязаць сваё жыццё з вайсковай службай, — зазначыў начальнік упраўлення вайсковай адукацыі Узброеных Сіл палкоўнік Генадзь ЛЯПЕШКА. — У прыватнасці, мы прапаноўвалі залічваць іх у Ваенную акадэмію і вайсковыя факультэты грамадзянскіх ВНУ без уступных выпрабаванняў пры ўмове, што ў атэстаце аб сярэдняй адукацыі аднак будзе не ніжэйшай за «7» па ўсіх прадметах.

Акрамя таго, прадугледжваецца залічваць па-за конкурсам пры наўнасці ў атэстаце адзін «6» і вышэй па прадметах уступных выпрабаванняў выпускнікоў суворайскага ваеннага вучылішча, кадэцкіх вучылішчаў, а таксама ваенна-служачых тэрміновай службы, якія адслужылі не менш чым паўгода, сяржантаў кантрактнай службы і юнакоў, якія дэмабілізаваліся ў год паступлення пры ўмове станючых рэкамендацыі камандзіраў вайсковых часцей. Такія новаўвядзенні дазваляць павялічыць конкурс на тыя спецыяльнасці, якія ўжо ёсць і на якіх сёлета будзе ажыццяўляцца набор.

Па-ранейшаму базавай вайсковай навучальнай установай

Ва ўрадзе

ЧАС ЗВЯРНУЦЬ УВАГУ НА ДЭТАЛІ

Учора на пасяджэнні Прэзідыума Савета Міністраў у трэці раз абмяркоўвалася падрыхтоўка да правядзення ў Беларусі чэмпіянату свету па хакеі

Актыўна ідзе

навучанне персаналу

«Да пачатку чэмпіянату засталася рэзуме мала. Мяркую, што кожны разумее адказнасць, ускладненую на нас, — звярнуўся да прысутных прэм'ер-міністр Беларусі Міхаіл МЯСНІКОВІЧ. — Я заклікаю ўсіх быць як мага больш ініцыятыўнымі, а не чакаць чарговых даручэнняў». Кіраўнік урада падкрэсліў важнасць беспякі, асабліва ў месцах масавага збору людзей, а таксама высокай культуры абслугоўвання. Апошняе, дарэчы, застаецца надзвычай актуальным пытаннем. Персанал у гасцініцах, аб'ектах грамадскага харчавання не хапае. Яшчэ менш яго з адпаведна: «Нумарны фонд складае 9600 месцаў». На 15 сакавіка працуець і выкарыстоўваюцца для пражывання толькі больш за 5 тысяч месцаў. Але да сярэдзіны сакавіка многі з новых гасцініц ужо будуць гатовы прымаць гасцей». Дарэ-

чы, з уладальнікамі ўсіх гасцініц, па словах мэра сталіцы, падпісаны мемарандум аб тым, што цэны пражывання падчас правядзення чэмпіянату не павінны падаражэць больш чым на 10% у параўнанні з цаной, зафіксаванай 1 студзеня 2014 года.

Таксістаў абавязуюць выглядаць прыстойна

«Беларусі і Мінск гатовы да правядзення чэмпіянату свету па хакеі, — лічыць Анатоль ТО-ЗІК, намеснік прэм'ер-міністра. — Але няма прычын для заспакаення. Не ўсе гасцініцы ўзведзены яшчэ ў эксплуатацыю. Графікі ўводу настаяна пераносяцца. Шмат і іншых пытанняў». Мікалай Ладуцка ўдакладніў сітуацыю з гасцініцамі: «Нумарны фонд складае 9600 месцаў». На 15 сакавіка працуець і выкарыстоўваюцца для пражывання толькі больш за 5 тысяч месцаў. Але да сярэдзіны сакавіка многі з новых гасцініц ужо будуць гатовы прымаць гасцей». Дарэ-

чы, з уладальнікамі ўсіх гасцініц, па словах мэра сталіцы, падпісаны мемарандум аб тым, што цэны пражывання падчас правядзення чэмпіянату не павінны падаражэць больш чым на 10% у параўнанні з цаной, зафіксаванай 1 студзеня 2014 года.

Права на драпік

Турыст, які прыедзе ў нашу краіну на чэмпіят, несумэнна, захоча пакаштаваць і стравы нацыянальнай кухні. Для таго, каб гэта мог без праблем зра-

біць кожны ахвотны, «для ўсіх суб'ектаў гаспадарання, якія займаюцца грамадскім харчаваннем, будзе вядзены пералік 10 страў беларускай нацыянальнай кухні разам з цэнамі», паведаміў старшыня Мінгарвыканкама.

Спрэчным пытаннем з'яўляецца іншае — аб продажы алкагольнай прадукцыі ў месцах правядзення чэмпіянату па хакеі. «Міністэрства ўнутраных спраў прапонуе дазволіць рэалізацыю ў фан-зонах і на арэнах (акрамя трыбун) і выступае супраць уводу дазволіць рэалізацыю ў зонах гасцініц», паведаміў старшыня Мінгарвыканкама і Міністэрства гандлю выступаюць за тое, каб дазволіць рэалізацыю і ў зонах гасцініц. Лічу, што больш логічна будзе падтрымаць пазіцыю гарвыканкама і Мінгандлю. Працэс будзе кіруемым і эканамічна выгадным», — заявіў Анатоль Тозік.

Уладзіслава КУЛЕЦКІ

Фінансы

ПА БАНКАЎСКІМ РАХУНКУ

Сёлета плануецца пабудаваць

2,5 млн квадратных метраў жылля з дзяржапдтрымкай

Аб галоўных інвестыцыйных праектах і пытаннях, звязаных з развіццём жыллёвага сектара, учора падчас анлайн-канферэнцыі на сайце БЕЛТА расказаў старшыня праўлення Беларускага Сяргей ПІСАРЫК.

СЯРГЕЙ ПІСАРЫК

ПЕРШЫ ДОМ ПА ДЗЯРЖЗАКАЗЕ ПАБУДУЮЦЬ У ГРОДНЕ

Максімальную долю пазык для насельніцтва складаюць крэдыты Беларускага, накіраваныя на будаўніцтва жылля. З пачатку рэалізацыі дзяржаўнай жылльвай праграмы з крэдытнай падтрымкай банка пабудавана больш за 31 млн жыллёвых «квадратаў», пасля чаго каля 425 тысяч сем'яў і грамадзян атрымалі ўласнае жыллё.

Працэнт крэдытавання будаўніцтва жылля з дзяржапдтрымкай вызначаюцца рашэннямі банка. Але і ўмовы Беларускага па жыллёвых крэдытах без дзяржапдтрымкі — самыя лаяльныя сярод банкаў краіны. Так, у сярэдзіне мінулага года Беларускага выдаваў крэдыты на будаўніцтва жылля без дзяржапдтрымкі пад 12–16% гадавых. Пры гэтым іх аб'ём склаў больш як 1,7 трлн рублёў, што ў 4 разы больш за запланаваны аб'ём. Пры гэтым працэнтны стаўкі па крэдытах не перагледжваюцца ў бок павелічэння пры змене рынковых умоў прыцягнення рэсурсаў, а таксама не змяшчаюць разнастайныя схаваныя камісіі.

Сёлета ўрадам запланавана будаўніцтва 2,5 млн квадратных метраў жылля з дзяржапдтрымкай. Беларуска таксама разлічвае прадаставіць камерцыйныя крэдыты на будаўніцтва жылля амаль на 800 млрд рублёў.

З першых дзён года пачаў дзейнічаць новы механізм паляпшэння жыллёвых умоў — дзяржаўны заказ на будаўніцтва жылля дамоў. Яго сутнасць у тым, што будаўніцтва ажыццяўляецца заказчыкам — будаўнічай арганізацыяй за кошт ільготных крэдытных рэсурсаў, а далей грамадзяне, якія маюць права на набывццё жылля з дзяржапдтрымкай, могуць набыць ужо пабудаваную кватэру і перафарміць крэдыт на сябе. Першы такі праект рэалізуецца ў Гродне.

Сяргей Пісарык нагадаў, што пяць гадоў таму Беларуска распрацаваў уласную сістэму будзьеражэнняў — інавацыйны для Беларусі прадуцт вырасненя праблемы забеспячэння грамадзян жыллём без удзелу дзяржавы. Удзельнікамі гэтага праекта сталі больш за 3,5 тысячы чалавек. Разам з тым, трэба ўлічваць, што падобная сістэма можа быць эфектыўнай пры стабільнай сітуацыі ў эканоміцы і нізкім узроўні інфляцыі.

ІЛЬГОТНЫ КРЭДЫТ ДЛЯ АЭС І НОВАЯ ЛІНІЯ МЕТРО

Кіраўнік найбуйнейшай фінансавай установы краіны паведаміў, што Беларуска вызначаны банкам-агентам па абслугоўванні льготнага крэдыта на будаўніцтва Беларускай АЭС у аб'ём

323,8 млн долараў, які дае нашай краіне Экспартна-Імпартны банк Кітая. Таксама банк выйграў тэндэр на фінансаванне пастаўкі вагонаў для новай лініі метро. Спецыялісты банка дасканала ведаюць тэхналогіі вытворчасці сваіх кліентаў, іх эканоміку і рынкі збыту, што дазваляе ім выступаць у якасці рэальных фінансавых кансультантаў у рэалізацыі бізнес-планаў раканструкцыі і мадэрнізацыі прадпрыемстваў, а таксама прапаноўваць эфектыўныя ўмовы разлікаў за пастаўлены абсталяванне і сыравіну ці адгрукуюную прадукцыю.

СТАЎКІ ПА КРЭДЫТАХ ДЛЯ ПРАДПРЫЕМСТВАЎ ПАВІННЫ ПАМЯНШАЦА

Вядома, што існуючы высокі кошт фінансавых рэсурсаў сур'ёзна «б'е» па рэальных сектарах нашай эканомікі. Сяргей Пісарык адзначыў той факт, што пзўняты тэндэнцыі на зніжэнні такіх крэдытных ставак ужо наметлівыя, а ў бліжэйшыя месяцы дынаміка іх зніжэння будзе больш прыкметнай.

Што тычыцца крэдытаў Беларуска для прадпрыемстваў, то сярэдні кошт крэдытных сродкаў, прадастаўленых банкам у студзені-лютым сёлета, склаў па крэдытах у беларускіх рублях 29%, у валюце — 9%. Тут нагадаю той факт, калі пераважная большасць кліентаў банка ў поўнай меры выконвае фінансавую дысцыпліну, бо якасць крэдытнага партфеля Беларуска ўжо шмат гадоў характарызуецца тым, што доля праблемных крэдытаў у ім не перавышае 1–1,5%.

ВЫХАД НА ЗАМЕЖНЫЯ РЫНКІ

Беларуска банкам прыцягнута каля 2 млрд долараў замежных рэсурсаў на доўгатэрміновай аснове ў выглядзе звязанага фінансавання. У асноўным гэта датычыцца паставак абсталявання новага тэхналагічнага ўзроўню, што дазваляе ў найбліжэйшай будучыні забеспячыць прабыў Беларуска прадукцыі на замежных рынках, лічыць спадар Пісарык. Усяго на валавой аснове летас у эканоміку краіны ў доларавым эквіваленце Беларуска банкам прыцягнута каля 10 млрд долараў. Гэта не толькі рэсурсы, звязаныя з пастаўкай абсталявання, але і фарфейтінгавыя здзелкі, гандлёвыя пазыкі, акрэдытывы і іншыя інструменты. На Беларуска прыпадае каля 60% усіх замежных рэсурсаў, якія прыцягваюцца банкаўскай сістэмай краіны.

Прасоўванні інтарэсаў банка і яго кліентаў на міжнародным рынку спрыяе дзейнасць прадстаўніцтваў у Расіі, Польшчы, КНР і Германіі. Сёлета Беларуска плануе пашыраць супрацоўніцтва як на заходнім вектары, так і на ўсходнім, і перш за ўсё з фінансавымі структурамі Кітая, удакладніў прынцыпово пазіцыю ўстановы Сяргей Пісарык.

Падрыхтаваў Сяргей КУРКАЧ

НАВІНЫ

ПАЦЗЕІ

ФАКТЫ

ГАЙДА ВЯСНУ ГУКАЦЬ!

22 сакавіка ў Вязынцы з 13 да 17 гадзін будзе праводзіцца свята «Гуканне вясны».

Яго арганізатарамі выступаюць Студэнцкае этнаграфічнае таварыства і Дзяржаўны літаратурны музей імя Я. Купалы. У праграме: гукальныя песні, вясновыя карагоды, моладзевыя і дзіцячыя гульні, танцы і кірмаш рамястваў. Будзе працаваць кухня — можна пачаставацца бліначкамі, гарбатай, мёдам і птушкамі-булачкамі. Удзел у свяце вольны, але для ўваходу на тэрыторыю музея трэба будзе набыць квіток. Кошт квітка сімвалічны.

Кацярына ЛЯСУН.

ДЗЯЎЧАТЫ

ДАПАМАГЛІ ЗАТРЫМАЦЬ АЎТАВАНДАЛА

Дзве сяброўкі ў сталіцы позна ўвечары вярталіся дадому. Падыходзіла да яго, у адным з дароў па даўгінаўскім трайце, заўважылі незнаёмага. Нецярпячы малады чалавек нечым з сілай стукаў па дрэве. А потым раптам пераключыўся на прыпаркаваныя аўтамабілі...

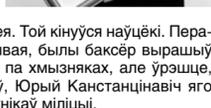
Аб'ектамі нападў сталі некалькі машын, перш чым дзятчаты здолелі патэлефанаваць аднаму з уладальнікаў транспартнага сродку. Гаспадар «Опеля» хутка спуściўся і скруціў дэбашыра. Дзятчаты тым часам выклікалі міліцыю. Паводле інфармацыі Цэнтральнага РУУС г. Мінска, куды яго даставілі, затрыманым аказаўся 30-гадовы, раней судзімы мінчанін. Ён патлумачыў міліцыянерам, што выпіў гарэлкі, пасля чаго па тэлефоне пасварыўся са сваёй грамадзянскай жанкай. Настрой ад гэтага ў мужчыны сапсаваўся настолькі, што захацеўся «выпусціць пару». У руках аказаліся ключы ад дома, і неўзабаве на аўтамабілях пачалі з'яўляцца сляды ад удараў і драпін. У міліцыю звярнуліся ўладальнікі трох пашкоджаных машын.

Сяргей РАСОЛЬКА.

МІМА НЕ ПРАЙШОЎ

Супрацоўнік мінскай фірмы Юрый Глебка ўзнагароджаны кіраўніцтвам УУС Гомельскага аблвыканкама. Начальнік упраўлення, генерал-маёр міліцыі Валерый Палішчук уручыў адважыму мужчыну падзячны ліст і грашовую ўзнагароду. Выпадак, ухвалены міліцыяй, варты таго, каб пра яго даведаліся.

Юрый Глебка часта бываў у Гомелі ў камандзіроўках. І звычайна выходзіў прагуляцца рацінай, каб палюбавацца маляўнічымі краёвамі. Летась у жніўні, калі ён гуляў у зарэчнай зоне ракі Сож, пачуў жаночы крык. Потым крыкі паўтарыліся, і мужчына пабег туды, адкуль чуліся просьбы аб дапамозе. Неўзабаве ўбачыў скрываўленую жанчыну, якая ляжала на зямлі. Над ёй схіліўся злачынец.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Часу на роздум не было, і Юрый літаральна змеў злодзее. Той кінуўся наўцёкі. Пераканаўшыся, што жанчына жывая, былі баксёр вышэйшай дагнаць злачыню. Той нёсся па хмызняках, але ўзрашце, праз некалькі соцень метраў, Юрый Канстанцінавіч яго затрымаў і выклікаў супрацоўнікаў міліцыі.

Ужо потым, падчас расследавання крмінальнай справы па факце рабозно, стала вядома, што за плячымі злачынюца багатае крмінальнае мінулае — сем розных судзімасцяў. Рашэннем суда Цэнтральнага раёна Гомеля за новае злачынства яму прызначана 8,5 года пазбавлення волі з адбываннем у калоніі строгага рэжыму.

«ШТО ЯШЧЭ БУРШТЫН ЗАДУМАЎ...»

Выстава з такой назвай прадстаўлена ў Віцебскім абласным краязнаўчым музеі.

Яна прысвечана святкаванню 20-й гадавіны аднаўлення дзейнасці консульства Латвіі ў Віцебску, арганізавана пры падтрымцы Міністэрства замежных спраў Латвіі ў супрацоўніцтве з фондам «Рыга-2014». Між іншым, менавіта Рыга сёлета з'яўляецца сталіцай еўрапейскай культуры.

— Багатым традыцыям апрацоўкі бурштыну ўжо больш як 1000 гадоў. Яны паслужылі асновай для з'яўлення вядомага Бурштынавага шляху. Апошні старажытны рымляне стварылі афіцыйны афіцыйны афіцыйны гандлёвы шлях. Што ж можа сёння на антычным шляху прапанаваць бурштын? Гэта можна ўбачыць на «бурштынавай» выставе, — паведамілі «Звяздзе» ў музейнай установе.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ВЫВУХНУЎ ПРЫВАТНЫ ДОМ

Позна вечарам адбыўся магутны выбух у прыватным доме па вуліцы Ляпашынскага ў Гомелі. Відавочцы сцярджаюць, што ён быў такой сілы, што разніс жыллё.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Потым пачаўся пажар. Агонь перакінуўся на дах дома побач. Як расказалі ў прэс-службе Гомельскага абласнога ўпраўлення МНС, калі прыехалі выратавальнікі, пацярпелы гаспадар абодвух збудаванняў знаходзіўся недалёка. Яго, са шматлікімі апёкамі, ад пажарышча адцягнулі судзімы 58-гадовы мужчына пражывае адзін і, як кажуць знаёмыя, зложыў вае спіртныя напоў.

Грамадзяніна перадалі супрацоўнікам хуткай медычнай дапамогі з палярэзім дэп'янатам «тэрмічна іх 50% цела». У выніку выбуху і пажару цалкам знішчаны першы дом, у другім пашкоджаны дах. Прычына пажару высвятляецца.

Table with 7 columns: Адрес земельного участка, № участка (лота), Площадь участка, га, Кадастровый номер участка, Начальная цена участка (рублей), Размер задатка (рублей), Расходы по организации и проведению аукциона, подлежащие возмещению победителю аукциона в бел. руб. It contains details for a land auction on October 22, 2014.

Условия проведения аукциона:

- 1. К участию в аукционе допускаются граждане РБ, давшие в комиссию в указанные в объявлении сроки соответствующие заявления с приложенными необходимыми документами и внесшие в установленном порядке на указанный в объявлении расчетный счет задаток. Аукцион признается не состоявшимся в случаях, если: заявление об участии в аукционе подано менее чем двумя участниками; ни один из участников аукциона после трехдневного объявления первой объявленной цены не поднал аукционный номер; ни один из участников аукциона в соответствии с решением комиссии не был признан победителем.
- 2. Информация о месте размещения земельных участков, характеристике их расположения, условиях их развития можно получить по адресу: п. Ченки, Гомельский район, Гомельская область, ул. Октябрьская, 16 и тел. 8 (0232) 961459, 943181, 961190, 8 (029) 13991459.
- 3. Задаток в сумме 10% от начальной цены участка в белорусских рублях на р/с 3641414240030 ЦБВ 305 ф-л 302 ОАО «АСБ Беларусбанк», МФО 151501664, УНП 400178039, код платежа 04001, вносится не позднее чем за три дня до даты проведения аукциона.
- 4. Заявления на участие в аукционе с указанием адреса и кадастрового номера земельного участка принимаются с даты публикации извещения и заканчиваются за три дня до даты проведения аукциона.
- 5. Гражданин, желающий участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносит задаток в размере, установленном для земельного участка с наибольшей начальной ценой.
- 6. Для участия в аукционе необходимо предоставить: — заявление на участие в аукционе; — заверенную банком копию платежного поручения, квитанцию о внесении задатка на расчетный счет; — документ, удостоверяющий личность (паспорт), для представления граждан — нотариально удостоверенную до

КІРАВАЦЬ СВАЁЙ ТЭРЫТОРЫЯЙ

(Заканчанне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)
— **Вы казалі пра адказнасць Саветаў. Але адказнасць мае на ўвазе магчымасці. Якімі рэсурсамі валодаюць Саветы?**

— Мы вельмі змянілі сітуацыю, калі ў 2010 годзе прынялі ў новай рэдакцыі Закон аб мясцовым кіраванні і самакіраванні. Ён дазволіў скараціць датацыйнасць бюджэту першага ўзроўню. Цяпер сельскі Савет мае магчымасць атрымаць на працягу года ўласныя даходы, у тым ліку праз унёскі насельніцтва, і не чакаць датацый зверху, каб пачысціць і адрамантаваць калодзеж, прывесці ў парадак могілкі, выканаць ямачны рамонт дарогі, паправіць плот адзіночнымі старымі. Насельніцтва адчула, што магчымасці ў пярэдняй ланцы ёсць. Сельскія Саветы могуць удзельнічаць у аўкцыёнах па продажы зямлі, прыцягваюць інвестараў, некаторыя пытанні былі вырашаны за кошт часткі падаходнага падатку, за кошт падатку на нерухомасць.

На Віцебшчыне бюджэт сельсаветаў на 70% напаяняецца за кошт уласных рэсурсаў.

Сельскія Саветы атрымалі будынак, зрабілі ў іх рамонт, абсталявалі камп'ютарамі і праз гэта набылі свой імідж.

— **Чаму дыскусія вакол сельскіх Саветаў увогуле ўзнікла?**

— Галоўным чынам, з-за недахопу кадраў у сельскай мясцовасці. Дэлегацыя — гэта вельмі значная грамадская нагрузка, якая не вызваліла ад асноўнай работы.

— **У якіх выпадках чалавек ідзе не ў выкананне, а да дэпутата Савета?**

— Калі яго пытанне не зусім трапляе ў сферу дзейнасці выканаўчай улады. Але справа не ў гэтым. Да дэпутата зручна звярнуцца, бо ён — твой сусед па вуліцы альбо раёне. Ён, гэтак жа як і жыхар канкрэтнага пасёлка, сутыкаецца з праблемай дрэннай дарогі, недахопам урачовай, прэрэзанага графіка вывазу бытавых адходаў, адсутнасцю асветлення. Зараз у нас шмат адзіночных старых, нямаюць пітушчых маладых людзей, ёсць кінутыя дзеці... Дэлегат не толькі ўсё гэта лепш ведае, але і можа паўплываць на сітуацыю, па-

гаварыць, распытаць, прапанаваць дапамогу.

— **Інакш кажучы, дэпутаты бліжэй да людзей?**

— Несумненна.

— **Аднак можна пачуць меркаванне і пра «дэкартатыўную» функцыю Саветаў.**

— Ніколі не пагаджуся з гэтым. Безумоўна, многае залежыць ад кіраўніка Савета і ад дэпутатаў. Дэлегацыя праводзіць прыёмы грамадзян, у тым ліку разам з выканаўчай уладай, удзельнічаюць у днях інфармавання насельніцтва, мясцовых сходах, у абмеркаванні планаў забудовы тэрыторыі. Дэлегацыя ўдзельнічае ў любых значных падзеях, мясцовых мерапрыемствах: святах, суботніках, віншаваннях маладых... Яны разнаплановыя ўдзельнічаюць у кіраванні тэрыторыяй. Вырашаюць, які працэнт бюджэту пойдзе на спартыўную галіну, які — на сацыяльную сферу, на адукацыю, культуру. Калі дэлегат мае сваю пазіцыю, разбіраецца і разумее сферу, за якую ён узят, то нішто не перашкоды ёму вырашыць праблемы ў гэтай сферы.

Дэлегат можа прыйсці і заявіць, што ў яго акрузе дарогі не адпавядаюць тэхнічным патрабаванням. Сёлета гэтыя дарогі не ўключаны ў адпаведную праграму, але дэлегат запрашае акты тэхнічнага стану гэтых дарог, заказвае адпаведную дакументацыю, каб на наступны год дарогі былі ў праграму ўключаны. Дэлегат кантралюе, як праграма будзе выканвацца, і інфармуе насельніцтва.

У любым Савеце існуе такая форма работы, як наказы вобаршчыкаў. Дэлегат на сесіі паведамляе аб просьбах і заявах жыхароў яго тэрыторыі. Раённы Савет і райвыканкам прымаюць адпаведнае рашэнне, якое потым органы ўлады выконваюць. Вядома, для гэтага трэба быць асобай. На жаль, ёсць дэпутаты, якія, атрымаўшы мандат, не разумеюць, што ім трэба жыць жыццём свайго рэгіёна, выслухоўваць людзей, унікаць ва ўсе тонкасці заканадаўства...

Вось чаму вама, каб у дэпутаты вылучылі чалавека ініцыятывага, энергічнага, добрадумленага, які

можа адстаяць інтарэсы выбаршчыкаў. Мы ўсе розныя. Адзін абякавае да чужой бяды, а другі — не. Вось таго, хто неабякавае, і трэба выбіраць.

— **Што вы можаце сказаць пра сёлётную выбарчую кампанію ў мясцовыя Саветы?**

— Выбарчая кампанія ўжо выйшла на фінішную прамую. Я наведу некалькі участкаў горада Мінска. Мне вельмі спадабалася: усё добра арганізавана, інфармацыя пра кандыдатаў з'явілася больш, людзі спыняюцца і цікавяцца, пануе дыягностычная атмасфера. Імпануе, што ў выбарах часцей удзельнічае моладзь, што людзі становяцца больш актыўнымі, і выбаршчыкі, і кандыдаты. Даўно настаў час зразумець, што ўсё залежыць ад нас саміх. Калі так пойдзе далей, то правы Саветаў будучы пашырацца, самастойнасць тэрыторыі расці, што і забяспечыць іх росквіт.

Заклікаю ўсіх грамадзян нашай краіны прыйсці 23 сакавіка на выбарчы ўчасткі і аддаць свае галасы за годных людзей.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

НАША «ХУТКАЯ ДАПАМОГА»

(Заканчанне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

— Аднойчы бабуля звярнулася па дапамогу — унук прыйшоў дадому моцна разгневаны, — усламінае яна. — Прышлося ісці ды з хлопцам гутарыць. Добра яшчэ, што ён да таго часу супакоіўся. А быў выпадак, ратавала суседа ноччу. Чую, сабака брэша. Выходжу на двор. «Цётка Ганна, дапамажы!» — крычыць нехта. Пабегла... Гляджу, дзяцюк пад два метры ростам у рэчцы сядзіць. Ішоў ад сёра нападлітку ды не ў той бок звярнуў. Паклікала мужа, дацягнулі хлопца да яго хаты, там маці перадалі. А на наступны дзень ён прыйшоў і кажа: «Дзякуй, цётка Ганна, што выратавалі мяне. Я з той рэчкі самастойна не вылез бы».

Як любая гаспадыня, любіць стараста, каб усюды ўсё было дагледжана. І не толькі ў хаце. Дзякуючы ёй сёння ўзорны парадак наведзены на мясцовых могілках. Ганна Піліпаўна абышла ўсіх аднавяскоўцаў, каб сабраць грошы на рамонт агароджы. Кожны зрабіў унёсак.

— На прыборы могілак таксама разам з аднавяскоўцамі ходзім, — кажа стараста. — Свае прыбярэ і суседні, калі іх няма каму дагледзець. Іншыя таксама прашу не быць абьякавымі. Нельга, каб магільны землячок разбураўся. Жыў тут у нас адзін стары, ніякай радні ў яго не было... Я яго магільку прыбярэю. І пра пахаванні партызанаў не забываемся. Могілкі — гэта святое.

Неабякавае яна і да гісторыі роднай вёскі. — Ды ў вас тут сапраўдны музей, — дзівіўся я, калі муж Ганны Піліпаўны, Пётр Захаравіч, дастае аднекуль каробку са старымі фотакарткамі і дакументамі.

— Так, — смяюцца муж з жонкай. — Вось дарэвалішчыныя дакументы дзядзькі нашай суседкі Кіпчаквай — Андрэя Сафронавіча. Ён быў ваенным урачом — маёрам медыцынскай службы. Вось яго пасведчанне 1919 года... А вось фота 1925 года з подпісам «На памяць ад Пولى» — дзядзьчына падырыла ёй пляменніку пана Галашэўскага, які тут жыў да рэвалюцыі...

На вочы трапляе цікавы дзіцячы малюнак з танкамі, датаваны 1943 годам. «Ён таксама належыць Кіпчакваім, — удакладняе Ганна Бучманова. — Гэта ўсё выкінулі, а я падарала. Дзесьці, мабыць, ёсць свае гэтыя людзкі, добра было б іх знайсці. Яны ж нашы землякі, і пра іх таксама нельга забывацца».

ВЯСНОВАЯ ПРЫБОРКА

Начальнік райінспекцыі аховы прыроды Віктар ЛЫШЧЫК і майстар ЖКГ Ігар РЫШКОЎСКІ

Зачынальнікам райінспекцыі аховы прыроды Віктарам Лышчыкам і майстарам раённага ЖКГ Ігарам Рышкоўскім вырашылі збачыць з цэнтральнай вуліцы і зазірнуць у двары. Каля дома № 34 па вуліцы Белаеважкай завыхалася жанчына, падгэбала леташняе сухое лісце, галіны дрэў вакол смеццевых кантэйнераў. Я падумала, што яна выконвае свае прафесійныя абавязкі. Аказалася, Людміла Бурачэўская — проста жыхарка гэтага дома, у яе выпала свабодная хвілінка, вось яна і выйшла наведзіць парадак.

Нам расказалі, што ўсе суседзі ўжо прывыклі да раздзельнага збору смецця. У канцы мінулага года яна дома паставіла асобныя кантэйнеры для пластыку і для шкла. Цяпер абсалютная большасць жылцоў збірае бытавыя адходы паасобку.

Ігар Рышкоўскі патлумачыў, што летас раённая камунальная гаспадарка набыла больш за 250 кантэйнераў для асобнага збору смецця. Яны былі устаноўлены ў райцэнтры, ва ўсіх аграгарадках і буйных населеных пунктах. Тлумачальная работа з жыхарамі населеных пунктаў дае свае пляды. Людзі прывыклі да збору смецця не толькі ў плане раздзельнага збору адходаў — на вуліцах наогул станавіцца чысцей. Паводле слоў Ігара Аляксандравіча, хутчэй на заклік камунальнай адклікаецца моладзь. Таму кан-

тэйнеры сталі ставіць на першую чаргу на вуліцах наваёслаў, побач з так званымі «прэзідэнцкімі домамі». І пасля адной дзюхо гутарак, якія правялі спецыялісты камунальнай гаспадаркі і работнікі мясцовых сельвыканкамаў, жылчыны пачалі працягваць свядомасць. Ігар Рышкоўскі ўспомніў паказальны выпадак у самым Камянецкім. Калі «спецыялізаваны» кантэйнерны толькі ўстанавілі, вырашылі праверці своеаблівы маніторынг: паназіраць за паводзінамі гараджан. Да новенькага кантэйнера падышоў хлопчык гадоў шасці з двума пакетамі смецця. Падумалі, выкіне ў суседнюю скрыню для змешаных адходаў — што возьмець з дзіцяці? А ён падышоў да патрэбнага кантэйнера і пачаў па адной пластыкавай бутэльцы закідаваць у аценку скрыні жоўтага колеру. Яшчэ адзін доказ таго, што парадак пачынаецца з выхавання.

Дзень быў цёплы і сонечны, таму і ў Дзмітровічах, і ў іншых вёсках давалося сустрэць нямала людзей, якія выйшлі на веснавую прыборку. На гарадской вуліцы працаваў трактар камунальнай гаспадаркі, рабочыя прыбіралі пясок. А ўсяго ў раёне штодзень працуюць тры такія трактары, праінфармаваў майстар ЖКГ.

Начальнік Камянецкай райінспекцыі прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Віктар

ПАЧЫНАЕЦЦА З ВЫХАВАННЯ

Вёска Дзмітровічы Камянецкага раёна знаходзіцца каля трасы на Белаежскую пушчу. Гэта адзін з населеных пунктаў, што трапілі на карту новай аб'язной дарогі. Як уздоўж старой, так і уздоўж новай дарогі заўсёды падтрымліваецца парадак, блізка да ўзорнага.

Лышчык расказаў карэспандэнту «МС», што 7 сакавіка, у адпаведнасці з распрацаваным прэм'ер-міністра, у раёне будуць створаны штаб па наведзенні парадку. У склад штаба ўвайшлі галоўны санітарны ўрач раёна, кіраўнікі жыллёва-камунальнай гаспадаркі, дарожных і іншых арганізацый. Кіруе работай штаба першы намеснік старшыні райвыканкама Вячаслаў Кавальчук. Работнікі прыродаахоўнай інспекцыі (хоць іх усяго двое) адказныя за каардынацыю дзейнасці штаба, павяляюць у кожным сельскім Савеце, пастараюцца даехаць да кожнай вёскі. Асабліва ўвага надаецца парадку на тэрыторыі машынных двароў, малачнатаварных фермаў, іншых сельгасаб'ектаў, а таксама месцаў масавага адпачынку насельніцтва.

У горадзе з гэтай работай працуюць. Тут за парадак адказваюць камунальнікі. Летас па ініцыятыве прыродаахоўнай інспекцыі з вуліцы Піннерскай райцэнтры прыбылі плячоўку часовага захоўвання бытавых адходаў. Пасля гэтага, што называецца, лягчы стала дыхаць. Але ў раёне налічваецца 21 міні-палігон бытавых адходаў, 15 з іх — дзейныя. Падчас кампаніі будзе праведзена работа і на гэтых аб'ектах — іх уладкоўваць. Бо міні-палігон трэба даглядаць باستمرار, каб ён меў больш-менш прыстойны выгляд.

Ёсць яшчэ цэлы шэраг аб'ектаў, на якія будучы звяртаць пільную ўвагу члены раённага штаба па наведзенні парадку. Гэта найперш датычыць месцаў адпачынку гараджан і вяскоўцаў. Дарчы, у дзень майго наведвання раёна (14 сакавіка. — Аўт.) у Камянецкім праводзіць прыём грамадзян супрацоўнікамі Брэсцкай абласной інспекцыі па ахове жывёльнага і расліннага свету. Праблемы, з якімі звярнуліся людзі, датычыліся арганізацыі аматарскай рыбалкі. Само сабой узнікла пытанне аб падтрыманні парадку ў месцах рыбалкі. Каб рыбакі працягвалі грамадзянскую свядомасць і не пакідалі на берагах рэк і азёр кучы смецця, трэба ставіць кантэйнеры і рэгулярна вывозіць іх з месцаў. Так будзе і танней, і прыгажэй, прыйшлі да высновы ўдзельнікі гутаркі.

Робота па наведзенні парадку вясной — кампанія не новая. Сёлета, у Год гасцінасці, надвор'е нам паспрыяла, і паслязимова прыборку ў паўднёвых раёнах краіны пачалі значна раней. Цяпер прырода ўнесла карэктывы ў выглядзе дажджу і мокрага снегу, але сіноптыкі кажуць, што ненадоўга. Праз некалькі дзён распачата работа працягнецца. Курс на наведзенне парадку ўзяты.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
Камянецкі раён.

МЯНЯЮ КАРОВУ НА КАЗУ

Якія прыярытэты ў вяскоўцаў?

Пасля навіны аб падаражэнні малачных прадуктаў, напэўна, некаторыя вяскоўцы задумаліся: «Можа, узяць усё ж карову?» Не сакрэт, што колькасць тых жыхароў вёсак, хто трымае ў сваёй прыватнай падсобнай гаспадарцы кароў, штогод змяншаецца. Старыя людзі па стане здароўя не могуць даглядаць жывёлу, а моладзі прасцей купіць тое ж малако або ў краме, або ў суседзі. Палацкі раён вядомы на ўсю краіну тым, што менавіта тут праводзіць малачны фестываль. А летас у раёне прыдумалі складваць рэйтынг сельсаветаў, населеных пунктаў, дзе ёсць і «малачная» намінацыя. Усе разам жыхары раёна летас здалі дзяржаве каля 1,6 тысячы тон малака. Калі лічыць у чыгуначных цыстэрнах, кожная з якой змяшчае 50 тон, выходзіць, што больш як два эшалоны прыватнага малака за год былі адпраўлены з Палаччыны на перапрацоўку.

густасця малачнай прадукцыі, вырабленай гаспадынямі Гаранскага сельсавета і Палацкага раёна ў цэлым. Святочныя мерапрыемствы завяршаюцца выбарам малачнага караля. Што тычыцца колькасці кароў і тых, хто іх трымае, — на жаль, наш раён не выключэнне на фоне многіх у краіне.

Паводле інфармацыі на пачатак года, у Палацкім раёне на падворках насельніцтва налічваецца больш як 740 кароў. Ёсць сям'я рэкардсменаў: у Нікалаевых 4 каровы, і яны здаюць дзяржаве прыкладна 20 тысяч літраў малака ў год. Для параўнання, большасць гаспадароў — ад 1 да 5 тысяч літраў.

Было б жаданне ў вяскоўцаў — карову купіць, як і кармы для яе, не праблема. Ва ўсім аказваецца дапамога. Тую ж карову можна набыць у сельгаспрадпрыемстве. А ўсю неабходную інфармацыю — атрымаць у сельвыканкамах.

— Зразумейце: мы будзем рады, калі ў нашым раёне больш людзей захоўваюць трымаць кароў! Купіць іх не праблема. Насамрэч адпаведная

праца ўладай вядзецца не дзеля справядлівасці, — працягвае старшыню райсавета. — Некаторыя гаспадаркі наогул даюць сваім работнікам кароў у лік будучага малака, якім разлічваюцца за жывёлу на працягу года. Калі ахвотны — не работнік гаспадаркі, безумоўна, трэба патраціць на пакупку свае грошы або крэдыт узяць. А ёсць і такое: маладняк рэалізуецца ў абмен на буйных рагатых жывёл. Па маладняку свіней увогуле няма праблем з забеспячэннем ахвотных іх вырошчваюць. На тэрыторыі раёна дзейнічаюць два свінакомплексы, камбікормавы завод.

І сена па сімвалічнай цане

Тым, у каго ёсць каровы, вядзючы па 4 тоны сена — па ўмоўнай цане, а салому — наогул бясплатна. Пашы вылучаюцца, доглядаюць і ажыццяўляюцца, як і падвоз вады. Арганізаваны і выпас: гэта робіць пастух або электрапастух. Ветэрынары самі прыходзіць, каб свечасова зрабіць прышчэпкі... Толькі трымаць, кармі, ды і зарабляй на гэтым.

Фота Б.БЕЛТА.

Збіраюць лішкі малака прадпрымальнікі. І людзі задолены: няма скаргаў на нясвоечасовы збор, як было яшчэ некалькі гадоў таму. Аплата — праз кожныя 10 дзён. А раней жыхарам вёсак, дзе налічвалася 2-3 каровы, даводзілася доўга чакаць, пакуль даецца малакавоз з пападаркі.

Усё ж далёка не ўсе вяскоўцы трымаюць жывёл і птушак. Калі ў цэлым у раёне больш як 11 тысяч прыватных падворкаў, «жыўнасць» трымаюць 2,8 тысячы чалавек. Пры гэтым, вядома ж, агароды ёсць ва ўсіх.

Але не ўсё так сумна. Людзі вырошчваюць каля 1 тысячы свіней, больш як 1,3 тысячы коз і авечак, каля 240 коней. Старшыню райсавета, дарчы, прыкмеціў, што козы і авечкі становяцца ўсё больш папулярнымі. Значна павялічваецца колькасць ахвотных займацца пчоламі. З улікам гэтага факта летас у райцэнтры адбыўся першы фест — «Мядовы», а таксама ўпершыню з вялікім размахам адсвяткавалі Яблычны спас.

Аляксандр ПУКЦАНСКИ.

ОАО «Лидапичцеконцентраты» БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2014 года

АКТИВЫ	Код строки	На 31 декабря 2013 года	На 31 декабря 2012 года
		2	4
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства (01 минус 02)	110	60404	46643
Нематериальные активы (04 минус 05)	120	55	16
Доходные вложения в материальные активы (03 минус 02)	130	66	
В том числе:			
инвестиционная недвижимость	131	66	
предметы финансовой аренды (лизинга)	132		
прочие доходные вложения в материальные активы	133		
Вложения в долгосрочные активы (08, 07)	140	246	1451
Долгосрочные финансовые вложения (06)	150	17	17
Отложенные налоговые активы (09)	160	7	8
Долгосрочная дебиторская задолженность (60, 62, 76 минус 63)	170		
Прочие долгосрочные активы (97)	180		
ИТОГО по разделу I	190	60795	48135
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Заласы	210	20250	24200
В том числе:			
Материалы (10, 15, 16, 14)	211	6705	5962
животные на выращивании и откорме (11)	212		
незавершенное производство (20, 21, 23, 29)	213	7735	7239
готовая продукция и товары (43, 44, 41 минус 42)	214	5810	10999
товары отгруженные (45)	215		
прочие запасы	216		
Долгосрочные активы, предназначенные для реализации (47)	220		
Расходы будущих периодов (97)	230	59	56
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам (18)	240	5	2
Краткосрочная дебиторская задолженность (50, 51, 52, 55, 57, 58)	250	27619	19777
Денежные средства и их эквиваленты (50, 51, 52, 55, 57, 58)	270	514	350
Прочие краткосрочные активы (84)	280	1	
ИТОГО по разделу II	290	48448	44385
БАЛАНС	300	109243	92520

Собственный капитал и обязательства	Код строки	На 31 декабря 2013 года	На 31 декабря 2012 года
I. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
Уставный капитал (80)	410	20617	20617
Неоплаченная часть уставного капитала (75 (75-1) показатель вычитается)	420		
Собственные акции (доли в уставном капитале) (81 показатель вычитается)	430		
Резервный капитал (82)	440	4	4
Добавочный капитал (83)	450	33309	25525
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток) (84)	460	3933	2812
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода (99)	470		
Целевое финансирование (86)	480		
ИТОГО по разделу III	490	57863	48958
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы (67)	510	2743	1549
Долгосрочные обязательства по лизинговым платежам (76)	520		
Отложенные налоговые обязательства (65)	530		
Доходы будущих периодов (98)	540	93	105
Резервы предстоящих платежей (96)	550		
Прочие долгосрочные обязательства	560		
ИТОГО по разделу IV	590	2836	1654
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы (68)	610	26339	23378
Краткосрочная часть долгосрочных обязательств	620	1795	1044
Краткосрочная дебиторская задолженность	630	20371	17455
В том числе:			
поставщикам, подрядчикам, исполнителям (60)	631	15387	11139
по авансам полученным (62)	632	86	96
по налогам и сборам (66)	633	2062	2978
по социальному страхованию и обеспечению (69)	634	465	360
по оплате труда (70)	635	1455	1629
по лизинговым платежам (76)	636		11
собственному имуществу (учредителям, участникам) (75, 70)	637	51	222
прочим кредиторам (71, 73, 66, 67)	638	865	1020
Обязательства, предназначенные для реализации (76/7)	640		
Доходы будущих периодов (98)	650	39	31
Резервы предстоящих платежей (96)	660		
Прочие краткосрочные обязательства	670		
ИТОГО по разделу V	700	48544	41908
БАЛАНС	700	109243	92520

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ на 1 января 2014 года

Наименование показателей	Код строки	За январь-декабрь 2013 года	За январь-декабрь 2012 года
I. ДОХОДЫ ОТ РЕАЛИЗАЦИИ ПРОДУКЦИИ, ТОВАРОВ, РАБОТ, УСЛУГ			
Выручка			

ЗДАРОЎЕ НА ТАЛЕРЫ

Заканчанне

Пачатак на 1-й стар.
Трэба таксама разумець, што прымяненне інтэнсіўных тэхналогій вырошчвання сельскагаспадарчых культур звязана з выкарыстаннем вялікай колькасці аграхімікатаў, якія істотна ўплываюць на навакольнае асяроддзе і, перш за ўсё, на глебу. А сама прадукцыя, атрыманая пры высокім неэбалансаваным узроўні прымянення мінеральных угнаенняў, характарызуецца нізкай якасцю і назапашваннем шкодных рэчываў. Гэта датычыцца і хімічных сродкаў абароны раслін. У прыродзе адсутнічаюць натуральныя сістэмы іх нейтралізацыі, што вядзе да назапашвання рэшткавай колькасці пестыцыдаў у навакольнам асяроддзі — у глебе, вадзе, паветры, у самой сельскагаспадарчай прадукцыі.

— Аднак нешта не даводзілася бачыць у нашых крамах спецыяльныя аддзелы з прадуктамі, сертыфікаванымі як экалагічна чыстыя. Каб пакупіць быць на 100% перакананы, што пры іх вытворчасці не прымяняліся рэчывы, забароненыя ў экалагічным земляробстве. Хоць рэкламы прадуктаў, якія называюцца натуральнымі, хапае.

Сапраўды, сёння вельмі модна пазіцыянаваць сябе пад шыльдай натуральнага, але сельскагаспадарчай прадукцыі з афіцыйна пацверджаным статусам экалагічнай практычна не існуе. Бо для гэтага яна павінна прайсці сертыфікацыю з вельмі строгімі ўмовамі. Напрыклад, пры вытворчасці экалагічна чыстай прадукцыі забаронена прымяняць пластык — толькі шкло. Нават калі карыстаюцца пластыкавым вядром, то гаспадарка сертыфікат не атрымае.

На жаль, такой сістэмы сертыфікацыі ў нас пакуль няма, і таму асобныя вытворцы карыстаюцца паслугамі замежных структур (у прыватнасці, мне даводзілася назіраць за працай эксперта з Галандыі, які сертыфікаваў на адпаведнасць экалагічным патрабаванням сад). Дарэчы, статус экалагічна чыстай гаспадаркі можна атрымаць толькі пасля праходжання так званых канверсійнага перыяду, калі на працягу трох гадоў не выкарыстоўваюцца хімічныя сродкі. Лічыцца, што глеба за гэты час вызваляецца ад шкодных рэчываў.

Прычым параўнаць толькі сабекошу экалагічна і інтэнсіўнага земляробства з'яўляецца спрошчаным. Тут трэба мець

таў экалагічнага земляробства і замежных спецыялістаў па сертыфікацыі? — Разумна, што Беларусь не павінна заставацца ўбока ад гэтага пытання, ужо ёсць. Вырашальным крокам у гэтым кірунку павінен стаць закон аб арганічным земляробстве, які цяпер распрацоўваецца і, спадзяюся, неўзабаве будзе прыняты парламентам. У законе трэба дакладна вызначыць, што такое экалагічна чыстая вытворчасць і як будзем займацца вырошчваннем экалагічнай прадукцыі. Неаходна стварыць цэнтр, які меў бы права сертыфікаваць гэтую прадукцыю, а таксама пра-

умаць пытанні прадастаўлення нейкіх прэферэнцый тым, хто займаецца вытворчасцю экалагічна чыстых прадуктаў.

І, безумоўна, трэба папулярызаваць гэты кірунак у прэсе, па тэлебачанні. Каб людзі ведалі, што, напрыклад, стэрэлізаванае малако з тэрмінам захоўвання 4-5 месяцаў — гэта ўжо не малака, а субстанцыя, з якой выдалена ўсё жывое. А ябылікі з-за мажы, якія ў нязменным выглядзе захоўваюцца лёдзь не да новага ўраджая, атрыманы на ўмовах вельмі жорсткага хімічнага ўздзеяння — 10, а то і больш апрацовак пестыцыдамі на працягу вегетацыі.

Неаходна дапамагчы людзям і практычным рэкамендацыям па спосабах экалагічнага земляробства. Напрыклад, у нашым універсітэце распрацаваны культурытар, які механічна збірае каларыдскага жука. Гэта можа спатрадыцца вялікім гаспадаркам. А на прыватным участку, дапусцім, капусту можна апрацаваць інсектыцыдам, а

Статус экалагічна чыстай гаспадаркі можна атрымаць толькі пасля праходжання так званых канверсійнага перыяду, калі на працягу трох гадоў не выкарыстоўваюцца хімічныя сродкі.

можна проста накрыць сеткай. Экалагічныя метады ёсць і для барачыцы з хвабарамі раслін — розныя настой і адвары з таго, што існуе ў натуральным стане ў прыродзе, з пустазеллем — культывацыя, баранаванне і іншыя прыёмы. І памыляецца той, хто лічыць экалагічнае земляробства вяртаннем назад. Ні ў якім разе — гэта значна больш высокі ўзровень арганізацыі вытворчасці, які дазваляе беражліва ставіцца да навакольнага асяроддзя.

— Якія сельскагаспадарчыя культуры найбольш прымаць да экалагічнага земляробства? — У першую чаргу тыя, якія непасрэдна ідуць у ежу чалавека без перапрацоўкі —

Сельгаспрадпрыемства «Парчанка» ААТ «Гродзенскі мясакамбінат».

агародніна, садавіна, ягады. Прычым менавіта асабісты гаспадаркі, дзе ў нас сёння вырабляецца львіная частка прадукцыі агароднінай прадукцыі, могуць стаць базай для экалагічнага земляробства, паколькі буыная вытворчасць усё ж арыентавана на інтэнсіўны тэхналогіі.

— На асабісты гаспадаркі можна распусціць экалагічную сертыфікацыю? — Адна справа, калі прадукцыя вырошчываецца для сябе. І іншая, калі яна становіцца

мясам, яйкі. Яны пачынаюць вырабляць свой цукар, гадоў праз 5-7 будучы самі забяспечваць сябе малаком. У гэтых умовах мы маглі б заняць нішу па пастайках у Расію менавіта экалагічна чыстых прадуктаў і мець з гэтага добрыя «дывідэнды».

— Ці адчуваюць навукоўцы запатрабаванасць у распрацоўках, звязаных з экалагічным земляробствам? — Гэтая тэма становіцца ўсё больш актуальнай. Напрыклад, цяпер мы супрацоўнічаем з ваўкавыскім «Беллактам». Шукаем гаспадарку, якая займаецца б вытворчасцю экалагічна чыстай прадукцыі для дзіцячага харчавання. Прадпрыемства гатова плаціць за яе большую цану.

Наш універсітэт можа забяспечыць практычнымі рэкамендацыямі, тэхналагічным распрацоўкам, дапамагчы навуковым суправадзжам працэсу вырошчвання экалагічнай прадукцыі, так бы мовіць, ад нуля да канца. Акрамя таго, гэтыя пытанні разглядаюцца на курсах павышэння кваліфікацыі аграрных кадраў. Дарэчы, запатрабаванасць у спецыялістаў у сферы экалагічнага земляробства ўжо сёння высокая. Я дзеля інтарэсу даў праз інтэрнэт аб'яву, што шукаю праграма на па вырошчванні экалагічна чыстай прадукцыі. Мне адразу ж паступіла 36 заявак з прапановай працаўладкавання.

— У Беларусі? — У Расіі. Аднак неўзабаве, спадзяюся, такія зацікаўленыя будзе і ў нас.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

ОАО «Пищевой комбинат «Веселово»

Учэтный номер платёжника: 690 277 551
Орган управления: Концерн «Белгоспищевин»
Единица измерения: млн руб.
Адрес: 222132, Минская обл., Борисовский р-н, д. Веселово, ул. Заводская-24

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2014 года

АКТИВЫ	Код строки	На 31 декабря 2013 года	На 31 декабря 2014 года
1	2	3	4
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства (01 минус 02)	110	41031	36984
Нематериальные активы (04 минус 05)	120	3	5
Доходные вложения в материальные активы (03 минус 02)	130	-	-
В том числе:			
инвестиционная недвижимость	131	-	-
предметы финансовой аренды (лизинга)	132	-	-
прочие доходные вложения в материальные активы	133	-	-
Вложения в долгосрочные активы (08, 07)	140	2105	506
Долгосрочные финансовые вложения (06)	150	-	-
Отложенные налоговые активы (09)	160	-	-
Долгосрочная дебиторская задолженность (60, 62, 76 минус 63)	170	-	-
Прочие долгосрочные активы (97)	180	-	-
ИТОГО по разделу I	190	43139	37495
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы	210	10192	14870
В том числе:			
Материалы (10, 15, 16, 14)	211	5943	7384
животные на выращивании и откорме (11)	212	-	-
незавершенное производство (20, 21, 23, 29)	213	723	416
готовая продукция и товары (43, 44, 41 минус 42)	214	3526	7070
товары отгруженные (45)	215	-	-
прочие запасы	216	-	-
Долгосрочные активы, предназначенные для реализации (47)	220	-	-
Расходы будущих периодов (97)	230	162	62
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам (18)	240	-	-
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	11269	8913
Краткосрочные финансовые вложения (58)	260	-	-
Денежные средства и их эквиваленты (60, 51, 52, 55, 57, 58)	270	5	84
Прочие краткосрочные активы (94)	280	-	-
ИТОГО по разделу II	290	21628	23929
БАЛАНС	300	64767	61424

Собственный капитал и обязательства	Код строки	На 31 декабря 2013 года	На 31 декабря 2014 года
1	2	3	4
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
Уставный капитал (80)	410	11441	10970
Неоплаченная часть уставного капитала (75 (75-1) показатель вычитается)	420	-	-
Собственные акции (доли в уставном капитале) (81 показатель вычитается)	430	-	-
Резервный капитал (82)	440	61	61
Добавочный капитал (83)	450	31450	25475
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток) (84)	460	-1867	1457
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода (99)	470	-	-
Целевое финансирование (86)	480	-	-
ИТОГО по разделу III	490	41085	37963
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы (67)	510	3699	7817
Долгосрочные обязательства по лизинговым платежам (76)	520	-	-
Отложенные налоговые обязательства (65)	530	-	-
Доходы будущих периодов (96)	540	-	-
Резервы предстоящих платежей (96)	550	-	-
Прочие долгосрочные обязательства	560	-	-
ИТОГО по разделу IV	590	3699	7817
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы (66)	610	-	-
Краткосрочная часть долгосрочных обязательств	620	3699	6085
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	16284	9559
В том числе:			
поставщикам, подрядчикам, исполнителям (60)	631	5698	3802
по авансам полученным (62)	632	647	400
по налогам и сборам (68)	633	4347	4460
по социальному страхованию и обеспечению (69)	634	85	88
по оплате труда (70)	635	314	294
по лизинговым платежам (76)	636	-	-
собственному имуществу (юридическим, участникам) (75, 70) (показатель вычитается)	637	-	87
по обязательствам (71, 73, 68, 87)	638	5193	428
Обязательства, предназначенные для реализации (76,7)	640	-	-
Доходы будущих периодов (96)	650	-	-
Резервы предстоящих платежей (96)	660	-	-
Прочие краткосрочные обязательства	670	-	-
ИТОГО по разделу V	690	19983	15644
БАЛАНС	700	64767	61424

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ на 1 января 2014 года

Наименование показателей	Код строки	За январь-декабрь 2013 года	За январь-декабрь 2014 года
1	2	3	4
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	36537	34271
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	28534	22773
Валовая прибыль (010 - 020)	030	8003	11498
Управленческие расходы	040	5676	5356
Расходы на реализацию	050	1248	1073
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг (030 - 040 - 050)	060	1079	5069
Прочие доходы	070	31	4
по текущей деятельности	080	517	983
Прочие расходы	090	593	4090
Прибыль (убыток) от текущей деятельности (с 060 + 070 - 080)	100	50	53
Доходы по инвестиционной деятельности	110	-	-
В том числе:			
доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	101	-	53
доходы от участия в уставном капитале других организаций	102	-	-
проценты к получению	103	-	-
прочие доходы по инвестиционной деятельности	104	-	-
Расходы по инвестиционной деятельности	110	-	53
В том числе:			
расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	111	-	53
расходы от участия в уставном капитале других организаций	112	-	-
проценты к уплате	113	-	-
прочие расходы по инвестиционной деятельности	114	-	-
Доходы по финансовой деятельности	120	26	45
В том числе:			
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	121	26	45
прочие доходы по финансовой деятельности	122	-	-
Расходы по финансовой деятельности	130	3943	3442
В том числе:			
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	131	3907	3357
прочие расходы по финансовой деятельности	132	36	85
Иные доходы и расходы	140	-	-
Прибыль (убыток) от инвестиционной, финансовой и иной деятельности (с 100 - 110 + 120 - 130 + 140)	150	-3917	-3397
Прибыль (убыток) до налогообложения (с 090 + 150)	160	-3324	693
Налог на прибыль (Д99К98)	170	-	399
Изменение отложенных налоговых активов (09)	180	-	-
Изменение отложенных налоговых обязательств (65)	190	-	-
Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (доходы) (Д99К98)	200	-	-
расчеты в инвестиционной, финансовой и иной деятельности	205	-	-
Возвратная государственная поддержка государства органов управления хозяйственными объектами	210	-	-
Чистая прибыль (убыток) (с 160 - 170 + 180 - 190 - 200 - 205 - 206)	220	-3324	294
Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	230	-	-
Результат от прочих операций, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	240	3122	7437
Совокупная прибыль (убыток)	250	-1278	118
В том числе:			
личное присутствие и паспорт (+ ксерокопии)	250	-1278	118
Базовая прибыль (убыток) на акцию	260	-	-
Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)			
Результат от прочих операций, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	270	-	-
Изменение отложенных налоговых обязательств	180	-	-
Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода) (с 160 - 170 + 180 - 190 - 200)	210	-	-
Чистая прибыль (убыток) (с 250 - 180 - 190 - 200)	210	(35 185)	(23 730)
Налог на прибыль	170	-	-
Изменение отложенных налоговых активов	180	-	-
Изменение отложенных налоговых обязательств	190	-	-
Прочие доходы по финансовой деятельности	113	17	34
Иные доходы и расходы	140	-	-
Прибыль (убыток) от инвестиционной, финансовой и иной деятельности (с 210 - 110 - 120 - 130 + 140)	150	(18 578)	(13 779)
Прибыль (убыток) до налогообложения (с 090 + 150)	160	(35 173)	(23 730)
Налог на прибыль	170	-	-
Изменение отложенных налоговых активов	180	-	-
Изменение отложенных налоговых обязательств	190	-	-
Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода) (с 160 - 170 + 180 - 190 - 200)	210	-	-
Чистая прибыль (убыток) (с 160 - 170 + 180 - 190 - 200)	210	(35 185)	(23 730)
Налог на прибыль	170	-	-
Изменение отложенных налоговых активов	180	-	-
Изменение отложенных налоговых обязательств	190	-	-
Прочие доходы по финансовой деятельности	113	17	34
Иные доходы и расходы	140	-	-
Прибыль (убыток) от инвестиционной, финансовой и иной деятельности (с 210 - 110 - 120 - 130 + 140)	150	(18 578)	(13 779)
Прибыль (убыток) до налогообложения (с 090 + 150)	160	(35 173)	(23 730)
Налог на прибыль	170	-	-
Изменение отложенных налоговых активов	180	-	-
Изменение отложенных налоговых обязательств	190	-	-
Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода) (с 160 - 170 + 180 - 190 - 200)	210	-	-
Чистая прибыль (убыток) (с 160 - 170 + 180 - 190 - 200)	210	(35 185)	(23 730)
Налог на прибыль	170	-	-
Изменение отложенных налоговых активов	180	-	-
Изменение отложенных налоговых обязательств	190	-	-
Прочие доходы по финансовой деятельности	113	17	34
Иные доходы и расходы	140	-	-
Прибыль (убыток) от инвестиционной, финансовой и иной деятельности (с 210 - 110 - 120 - 130 + 140)	150	(18 578)	(13 779)
Прибыль (убыток) до налогообложения (с 090 + 150)	160	(35 173)	(23 730)
Налог на прибыль	170	-	-
Изменение отложенных налоговых активов	180	-	-
Изменение отложенных налоговых обязательств	190	-	-
Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода) (с 160 - 170 + 180 - 190 - 200)	210	-	-
Чистая прибыль (убыток) (с 160 - 170 + 180 - 190 - 200)	210	(35 185)	(23 730)
Налог на прибыль	170	-	-
Изменение отложенных налоговых активов	180	-	-
Изменение отложенных налоговых обязательств	190	-	-
Прочие доходы по финансовой деятельности	113	17	34
Иные доходы и расходы	140	-	-
Прибыль (убыток) от инвестиционной, финансовой и иной деятельности (с 210 - 110 - 120 - 130 + 140)	150	(18 578)	(13 779)
Прибыль (убыток) до налогообложения (с 090 + 150)	160	(35 173)	

Сумесны праект газеты «Звязда», Нацыянальнага алімпійскага камітэта і Міністэрства спорту і турызму Рэспублікі Беларусь

НЕ ЛЮБЛЮ, КАЛІ ЁСЦЬ ВОЛЬНЫ ЧАС...

Мікалай Казека — геніяльны, захоплены і захапляльны

У 22 гады ён быў чэмпіёнам СССР па скачках на батuce, а праз дзесяць гадоў чэмпіёнам стаў яго выхаванцы. Пасля заканчэння кар’еры спартсмена стаў трэнерам па скачках у ваду. У 1986-м узначалі зборную БССР па фрыстайле. Сёння яго вучні наймацнейшыя ў свеце. Пад яго кіраўніцтвам беларускія фрыстайлісты на працягу пяці зімовых Алімпіяд не вярталіся дадому без медалёў. Пасля трыумфу беларусаў у Сочы прайшоў практычна месяц. Пра тое, «што далей», Мікалай КАЗЕКА расказвае ў інтэр’ю «Звяздзе»:

— Алімпіяда — гэта неверагоднае эмацыянальнае напружанне. Усё яшчэ вельмі свежэе ў памяці — і чаканне выступленняў, і моманты перамогі. Пакуль нервовая сістэма яшчэ не аднавілася, я да гэтага часу знаходжуся ў эйфарыі!

Нашы алімпійскія чэмпіёны цяпер у Мінску. Графік розных мерапрыемстваў, сустрэч пасля трыумфу ў Сочы ў іх цяпер вельмі шчыльны: купаюцца ў прамнях славы! Антон Кушнір рыхтуецца ехаць на аперацыю ў Барселону. Ала Цупер — тут, з сям’ёй.

— Мікалай Іванавіч, гэта такі дар — быцьчы ў спартсмене будучага чэмпіёна? Ваша першая вучаніца Святлана Бандарчук стала чэмпіёнкай СССР пасля трох гадоў трэнорава з вамі. Алу Цупер і Антона Кушніра вы ўвогуле прывезлі з Украіны.

— Так, беларускі фрыстайл пачынаўся са Святланы Бандарчук і Уладзіміра Алейніка. Іх мы набралі ў першы эксперыментальны састаніў і старанна з ім працавалі. Паспех сапраўды прыйшоў даволі хутка, таму што гэты від спорту быў тады вельмі малады, ён патрабаваў смеласці, якая ў нас, відаць, была ў неабмежаванай колькасці, бо мы таксама былі вельмі маладыя!

Ала Цупер прыехала да нас, калі ўжо была паўнаватраснай спартсменкай. Яна тады заняла пятае месца на Алімпіядзе ў Нагана. Скажу шчыра, я бачыў у ёй не патэнцыяльную алімпійскую чэмпіёнку, ды яшчэ і «залатую», не. Я цявроза разлічваў на тое, што Ала можа ўдасканаліваць сваё майстэрства, што яна здольная добра выступаць — гэта так. І сапраўды, у Беларусі яна цалкам абнавіла сваю праграму, выйшла на новы ўзровень. Ала — сапраўды баец і вельмі цярплівы чалавек, чаго толькі варта яе выступленне са зламанай лапатак.

Антон Кушнір не проста здольны спартсмен, ён заўсёды быў хлопцам, які захапляецца. Калі яго нешта захаляла, ён мог цэлы дзень працаваць над тэхнічай скачкаў і, што характэрна, не астываў.

— Кожны з вашых вучняў — неардынарная асоба. Як удаецца знайсці індывідуальны падыход?

— Вядома, толькі моцныя і яркія асобы могуць правяці сябе ў спорце. Я так і стаўлюся да іх — з павагай. Я вывучаю іх, размаўляю, назіраю. У гэтым і павінны выяўляцца здольнасці трэнера — бачыць у выхаванцы і асобу, і характар, і яго унутранае «дзіця». Напэўна, я ім цікавы, у першую чаргу, як чалавек, які можа выслухаць, параіць. У мяне няма ніякіх сільных метадаў. Я не бачу магчымасці іх «ламаць».

Праца спартсмена — тэхнічна правільна выкананы скачок. Я павінен даламагчы яму ў гэтым. Але, ведаецца, мае здольнасці псіхалага не трансфармаваліся на жыццёвыя сітуацыі па-за спортам.

— Здаецца, вы дабіліся ўжо ўсяго, аб чым толькі можа марыць трэнер. Якія ўз’ятыя зарэставіце перад сабой?

— Аналагічнае пытанне мне задавалі пасля Ванкувера, чатыры гады таму. А вось бацьчы, мы пайшлі далей, змаглі яшчэ выйсці «скокнучы»! Зараз у Мінск вярнуцца нашы выхаванцы з другога складу — тыя, хто не патрапілі на Алімпіяду. Яны спартсмены, а не атлеты і ўзялі маладога Мішу Курловіча ў якасці трэнера. Я шчыра кажу, пакуль яшчэ заканчвае ўніверсітэт, а ўжо мае вопыт Алімпійскіх гульняў!

— Вы працуеце трэнерам ужо больш за 25 гадоў. Ніколі не ўзнікала жадання пакінуць спорт?

Ведаю гэта па мінулым вопісе: немагчыма жыць тым, што ўжо засталася ва учарашнім дні. Я ўжо пачынаю марыць, абдумваць новыя праграмы сваіх вучняў. Ужо ёсць некаторыя наметкі, але пакуль, думаю, расказваць пра гэта яшчэ ранавата.

— Фрыстайл вельмі небяспечны від спорту, спартсмены атрымліваюць траўмы, якія могуць паўплываць не толькі на вынік, але і на іх далейшае жыццё. Вам, як трэнера, якім чынам удаецца гэта пераносіць?

— Сучасны спорт вышэйшых дасягненняў спалучаны з рызыкай, таму што усё на мяжы фізічных магчымасцяў, і гэта не толькі ў фрыстайле. Але гэта жыццё спартсменаў, іх адэрналін. Ніхто ж адразу не заскоквае на трамплін і не робіць галавакружныя элементы. Яны пачынаюць з маленькіх скачкоў. Іх вучаць з малых гадоў асновам акрабачы, затым катацца на лыжах.

Нават цяжка падлічыць, колькі разоў узнікала такое жаданне. Звычайна такі настрой узнікае, калі стамляешся, нешта ідзе не так хутка і якасна, як бачыцца ў марак. Бывае, здаецца: усё... Пачынаеш думаць, што надшышо час сыходзіць... Але знаходзіш нешта новае, цікавае — і застаешся. А такая хвалюючая хвілінка, як у Сочы, перакрэсліваюць усё думкі аб тым, што трэба спыніцца ці сысці.

Спорт — гэта сапраўды цэлае жыццё, цэлы свет! Я вельмі люблю свайго трэнера, Леаніда Іосіфавіча Ліўшыца. Ён мне вельмі падабаўся і як настаўнік, і як асоба, чалавек. Цяпер я разумею, што менавіта ён шмат у чым паўплываў на мяне не толькі як на спартсмена, але і на будучага трэнера.

Так атрымалася, што шмат чаго я ствараў з нуля. Гэта тычыцца і беларускага фрыстайла. Я не ўласнік, але большая частка нашага фрыстайла — гэта частка мяне, гэта мае жыццё, я прыклаў да ўсяго гэтага сваю руку. Таму, калі ў мяне пытаюцца, чаму я не з’яжджаю за мяжу, не імкнуса да гэтага, мне адказваць проста: мне тут цалкам камфортна.

— Вы досыць эмацыяны на схіле. У жыцці вы такі ж?

— У жыцці ў мяне такіх вострых эмацыянных сітуацый не было. Імкнуса стрымлівацца, але не заўсёды магу. Я вельмі настурны, напрамом іду да мэты. Я — чалавек, які захаляецца. Мне цікава усё новае.

— Як ставіцца сям’я да вашай працы?

— Яны заўсёды вельмі «харэруюць» за мяне — і жонка, і сын, і нявестка. Пасля Сочы ў аэрапорце сустрэлі мяне з вялікім тортам, стылізаваным пад фрыстайл. Сын, калі вучыўся і працаваў у Амерыцы, часта прыязджаў на нашы выязныя спаборніцтвы.

— Ці ёсць у вас захапленні па-за межамі спорту?

— Я наогул не люблю, калі ёсць вольны час. Едзем на аднаўленчы збор, і я не ведаю, чым заняцца, што рабіць: на пляжы не люблю валяцца, паплаваць — і усё. Хутка адпачынаю. Часта з’ездзіць куды-небудзь у вёску, наведваць сваякоў. Маё — гэта трэнеру.

Калі чытаю, дык, у асноўным, дэтэктывы — напрыклад, Чэйза. Але люблю і класіку. Нядаўна прачытаў «Гамлета» на беларускай мове. Калі рыхтаваўся да Алімпіяды, прачытаў «Чапаеў і пустэча» Віктара Пялёвіна і кнігу М. Прохарава пра асаблівае маркетынгу — вельмі цікава!

У мяне поўная калекцыя еўрапейскіх і спартыўных алімпійскіх марак, за выключэннем першых дзюво Алімпіяд у Грэцыі. Калі заняўся фрыстайлам, маркі адшлі на другі план. Але калі бачу нешта цікавае — купляю. Ёсць поўная калекцыя марак, прысвечаных маскоўскай Алімпіядзе, хачу сабраць сочынскаю сярэю. Самыя каштоўныя ў маёй калекцыі — саветскія маркі дваенага часу.

Вельмі люблю балет. Часта наведваю наш Вялікі тэатр. Але лепшую пастановаў чакаю не там: харэограф каманды, Раіса Сотнік, паабяцала нам паставіць з фрыстайлістамі «Кармэн». Кажы, што яны ў нас здольныя! Вось, чакаем.

— Вы прылучэце трэнерам ужо больш за 25 гадоў. Ніколі не ўзнікала жадання пакінуць спорт?

Дар’я ЛАБАЖЭВІЧ.

Фота Анатоля КЛЯШЧУКА

— Нават цяжка падлічыць, колькі разоў узнікала такое жаданне. Звычайна такі настрой узнікае, калі стамляешся, нешта ідзе не так хутка і якасна, як бачыцца ў марак. Бывае, здаецца: усё... Пачынаеш думаць, што надшышо час сыходзіць... Але знаходзіш нешта новае, цікавае — і застаешся. А такая хвалюючая хвілінка, як у Сочы, перакрэсліваюць усё думкі аб тым, што трэба спыніцца ці сысці.

Спорт — гэта сапраўды цэлае жыццё, цэлы свет! Я вельмі люблю свайго трэнера, Леаніда Іосіфавіча Ліўшыца. Ён мне вельмі падабаўся і як настаўнік, і як асоба, чалавек. Цяпер я разумею, што менавіта ён шмат у чым паўплываў на мяне не толькі як на спартсмена, але і на будучага трэнера.

Так атрымалася, што шмат чаго я ствараў з нуля. Гэта тычыцца і беларускага фрыстайла. Я не ўласнік, але большая частка нашага фрыстайла — гэта частка мяне, гэта мае жыццё, я прыклаў да ўсяго гэтага сваю руку. Таму, калі ў мяне пытаюцца, чаму я не з’яжджаю за мяжу, не імкнуса да гэтага, мне адказваць проста: мне тут цалкам камфортна.

— Вы досыць эмацыяны на схіле. У жыцці вы такі ж?

— У жыцці ў мяне такіх вострых эмацыянных сітуацый не было. Імкнуса стрымлівацца, але не заўсёды магу. Я вельмі настурны, напрамом іду да мэты. Я — чалавек, які захаляецца. Мне цікава усё новае.

— Як ставіцца сям’я да вашай працы?

— Яны заўсёды вельмі «харэруюць» за мяне — і жонка, і сын, і нявестка. Пасля Сочы ў аэрапорце сустрэлі мяне з вялікім тортам, стылізаваным пад фрыстайл. Сын, калі вучыўся і працаваў у Амерыцы, часта прыязджаў на нашы выязныя спаборніцтвы.

— Ці ёсць у вас захапленні па-за межамі спорту?

— Я наогул не люблю, калі ёсць вольны час. Едзем на аднаўленчы збор, і я не ведаю, чым заняцца, што рабіць: на пляжы не люблю валяцца, паплаваць — і усё. Хутка адпачынаю. Часта з’ездзіць куды-небудзь у вёску, наведваць сваякоў. Маё — гэта трэнеру.

Калі чытаю, дык, у асноўным, дэтэктывы — напрыклад, Чэйза. Але люблю і класіку. Нядаўна прачытаў «Гамлета» на беларускай мове. Калі рыхтаваўся да Алімпіяды, прачытаў «Чапаеў і пустэча» Віктара Пялёвіна і кнігу М. Прохарава пра асаблівае маркетынгу — вельмі цікава!

У мяне поўная калекцыя еўрапейскіх і спартыўных алімпійскіх марак, за выключэннем першых дзюво Алімпіяд у Грэцыі. Калі заняўся фрыстайлам, маркі адшлі на другі план. Але калі бачу нешта цікавае — купляю. Ёсць поўная калекцыя марак, прысвечаных маскоўскай Алімпіядзе, хачу сабраць сочынскаю сярэю. Самыя каштоўныя ў маёй калекцыі — саветскія маркі дваенага часу.

Вельмі люблю балет. Часта наведваю наш Вялікі тэатр. Але лепшую пастановаў чакаю не там: харэограф каманды, Раіса Сотнік, паабяцала нам паставіць з фрыстайлістамі «Кармэн». Кажы, што яны ў нас здольныя! Вось, чакаем.

— Вы прылучэце трэнерам ужо больш за 25 гадоў. Ніколі не ўзнікала жадання пакінуць спорт?

Дар’я ЛАБАЖЭВІЧ.

ГУЛЬНІ БЯЗМЕЖНЫХ МАГЧЫМАСЦЯЎ

З зімовай Паралімпіяды вярнуліся беларускія спартсмены. У Сочы нашы паралімпійцы заваявалі тры «бронзы» і занялі васьмянацатае месца ў медальным залку. Двойчы на п’едэстал узнікаюць бітлаіст Васіль Шапцёбой. Яшчэ адна ўзнагарода на рахунку ветэранкі Беларускай каманды лыжніцы Ядвігі Скарабагатай.

Па словах удзельнікаў сочынскай Паралімпіяды, яны засталіся задаволенымі вынікамі зборнай, але некаторыя чакалі ад сябе большага. «Уся каманда спрацавала вельмі добра. Вядома, хацелася б заваяваць «золата», але я паказаў не лепшы вынік у стральбе, таму ёсць, што ёсць», — падзяліўся ўражаннямі двухразовы паралімпійскі прызёр Васіль Шапцёбой.

У тэму: Алег ШПЕЛЬ, старшыня Паралімпійскага камітэта: — Сочынская Паралімпіяда прайшла на высокім узроўні, таму што для многіх краін паралімпійскі рух — прыярытэты на працягу годаў сацыяльнай палітыцы. Уз’яўлены, што Беларусь даўно заслужыла асобны цэнтр паралімпійскай падрыхтоўкі. Гэта дазволіць ахапіць рэгіён, далучыць да спорту дастатковае колькасць людзей. У перспектыве можна стварыць паралімпійскую зборную па хакеі і кёрлінгу, але гэтыя віды спорту патрабуюць вялікіх фінансавых укладанняў.

Беларускія паралімпійцы: Міхал ЛЕБЕДЗЕЎ, Васіль ШАПЦЕБОЙ, Ядвіга СКАРАБАГАТАЙ, Ірына НАФРАНОВІЧ.

Дарэчы, на мінулай Паралімпіядзе ў Ванкуверы Шапцёбой таксама стаў двухразовым бронзавым прызёрам, праўда, у лыжных гонках. Між іншым, трыумфатарамі Паралімпіяды, як і месяцам раней, сталі расійскія спартсмены. Нашы ўсходнія суседзі заваявалі 80 ўзнагарод рознай вартасці, пабіўшы папярэдні рэкорд, які трымаўся трыццаць гадоў (на Паралімпіядзе-1984 у Інсбруку аўстрыйцы ўзялі 70 медалёў. — Аўт.).

Дарына ЗАПОЛЬСКАЯ.

На старце

АЛІМПІЙЦЫ НАРАДЖАЮЦА Ў ЛЕЛЬЧЫЦАХ

Наваучанкі гэтай школы — яго вучаніцы, сёння ўдзельнічаюць у прэстыжных спаборніцтвах, чэмпіянатах Еўропы і нават свету. Вось і Алена Колас (на фотаздымку), выхаванка трэнера Варановіча, з’яўляецца ўжо рэкардсменкай Беларусі і прызёрам першынства Еўропы сярод дзючат.

Залетавае марш трэнера — на бліжэйшыя Алімпійскія гульні падрыхтаваць некалькі кандыдатаў-дзюкаатлету.

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара

— Калісьці ў гэтым памяшканні была крама. Сваімі рукамі стваралі спартзалу, і сёння маем поўнае права ганарыцца, што наша школа з’яўляецца сапраўднай кузняй выдатных дзюкаатлету, асабліва сярод дзючат.

Марына ГАНЧАРОВА, сярэбраная алімпійская прызёрка і чэмпіёнка свету:

«У мастацкай гімнастыцы беларускі лічацца заканадаўцамі мод»

У дзяцінстве ёй забаранялі катацца на веласіпедзе і ролікавых каньках, каб у будучай гімнастыцы не развіваліся не тыя м’язы. А пра горныя лыжы, шалённыя атракацыёны і іншыя экстрэмальныя забавы яна магла толькі марыць. Але ўсё гэтыя ахвяры з лішкам акупіліся выдатнай спартыўнай кар’ерай. Яшчэ год таму беларуская гімнастка Марына Ганчарова збіралася «завязваць» з вялікім спортам. Аднак неўзабаве вярнулася, каб даламагчы «памаладзелай» камандзе заваяваць доўгачаканае «золата» чэмпіянату свету. Менавіта таму сёлетна на штогадовай прэміі Беларускай асацыяцыі гімнастыкі яе адзначылі ганаровай прэміяй «За волю да перамогі». У інтэр’ю «Алімпіец» сярэбраная прызёрка лонданскай Алімпіяды і чэмпіёнка свету па мастацкай гімнастыцы ў групавых практыкаваннях Марына Ганчарова раскрывае сакрэты падрыхтоўкі беларускіх «групавічак», тлумачыць, чаму, сыходзячы з дывана, лепш не глядзець на табло, а трэнер павінен чаргаваць бізун і пернік.

Фота Надзеі БУЖАН.

«РОДНЫЯ ПЛАКАЛІ, КАЛІ МЫ ВЫХОДЗІЛІ НА ЛОНДАНСКІ ДЫВАН»

— Зможаць параўнаць дасягненні каманды на Алімпіядзе ў Лондане і леташнім чэмпіянаце свету ў Кіеве?

— Мне здаецца, гэта абсалютна непараўнальныя велічыні. Няхай бы ў мяне было чатыры чэмпіянаты свету і чатыры залатыя медалі на іх, я б ніколі не разумеўла, што такое Алімпіяда. Бо Гульні — гэта нешта асаблівае, і ў жыцці спартсмена яны могуць здарыцца адзін раз. І калі ты разумееш, што гэта, мабыць, твой адзіны вялікі шанец, эмацыі зашкаляюць!

— Калі ехалі ў Кіеў, трымалі ў галаве факт, што на чэмпіянатах свету ў Беларусі не было «золата» аж 15 гадоў?

— Вядома, не. Пра усё гэта мы даведаліся, ужо калі прыехалі дадому і пачулі ўжо сужэце навін. Моему здзіўленню, пачалі ўспамінаць дасягненні нашых гімнастак і эраўмелі, што, сапраўды, на сусветных першынствах Беларусь вельмі даўно не брала вышэйшых узнагарод.

— Вяртаючыся да Алімпіяды: па ходу спаборніцтваў, да апошняга выступлення, вы ішлі на трэцім месцы. Гэта, напэўна, моцна «ціснула»?

— Справа ў тым, што да кваліфікацыі спартсмен заўжды падыходзіць з халоднай галавой. Адаваць адразу ж усё назалашанае няправільна. Мы разумеці, што нам дастаткова чыста выканаць праграму, каб выйсці ў фінал з любога месца. І, зразумела, зусім ін-

УЗЯЦЬ ПАЎЗУ... І ВЯРНУЦА ЧЭМПІЁНКАЙ!

— Як прыйшло рашэнне прыпыніць спартыўную кар’еру?

— Алімпіяда ўсім далася вельмі цяжка. Я маю на ўвазе псіхалагічную падрыхтоўку, бо фізічна мы выкладваемся і на этапах Кубка свету. Тым больш я разумеўла, што не трапіла на Гульні ў Пекіне і наўрад ці ўжо паеду ў Рыяд-дэ-Жанейра. Вось ён — мой першы і апошні шанец! Таму з дзясчатамі мы выступалі, як у апошні раз. Пасля Алімпіяды мы ішлі толькі чацвёртымі. А мы пра гэта не ведалі (усміхаецца). Выходзілі на дыван, не ведаючы, што ў нас ёсць нейкія праблемы, і спакійненка рабілі сваю справу. Шчыра кажучы, думаю, гэта нас і выратавала.

— Кажуць, падтрымка на Алімпіядзе неверагодная...

прапанавала мне вярнуцца. Ёсць такая заканамернасць: калі з папярэдняга складу каманды ў новай заставецца хачя б дзве спартсменкі, яны зможуць падцягнуць астатніх. З алімпійскага складу засталася толькі Аляксандра Наркевіч. Так атрымалася, што я стала другім звязном у гэтым ланцужку.

— Што было самым складаным пасля вяртання: набраць форму, знайсці агульную мову з астатнімі дзясчатамі, вывучыць новую праграму?

— Усё было цяжка і настолькі спантанна!.. Бо трэнер прапанавала мне вярнуцца за два месяцы да першага старта. На той момант каманда ўжо амаль што год вучыла новыя практыкаванні, а ў мяне было толькі два месяцы. Два месяцы, каб пазнаёміцца з новымі дзясчатамі, некаторыя з якіх я нават ніколі не бачыла. Каб узяць у рукі булавы, з якімі я не трэніравалася амаль што пяць гадоў. Карацей, было няпроста, тым больш што Таццяна Яўгенаўна прыдумала нам вельмі складаную праграму, каб мы ўсё ж такі маглі прэзентавацца на медалі.

— У гэтыя сем месяцаў адпачынку ты паспела абараніць дыплом трэнера...

— Вой, дыплом я пісала такім экстрэмна!.. Калі ў іншых студэнтаў былі нейкія накіды з папярэдніх курсаў, то мне прыйшлося шукаць і распрацоўваць тэму ў апошні момант. У выніку я напісала працу, заснаваную на ўласным вопысе — пра псіхалагічны аспект падрыхтоўкі нацыянальнай зборнай па мастацкай гімнастыцы да Алімпіяды. І гэта мяне настолькі захапіла, што цяпер я падумваю прадоўжыць вывучаць спартыўную псіхалогію, з жой, мабыць, і звязу сваё далейшае жыццё. Адрыўшы для сябе гэтую гіллу ведаў, яшчэ лепш пачала разумець тое, што адбываецца на дыване падчас нашых выступленняў. І гэта мяне вельмі даламагло, калі я вярнулася ў абноўленую каманду. Бо для маладых дзясчат я стала не толькі старэйшай калегай, але і псіхалагам. Колькі разоў прыходзіліся іх супакойваць, тлумачыць, што арганізм сам памятае паслядоўнасць дзеянняў, і не трэба баяцца, што штосьці забудзецца. Вучыла, што нельга трымаць усю праграму ў галаве, а лепш

падыходзіць «з розумам» да нейкага аднаго, самага адказнага элемента. Зрабіў, забуй і пайшоў далей. І думаю, у мяне атрымалася данесці гэтыя ісціны да дзясчат.

«У НАШЫМ ВІДЗЕ СПОРТУ ВЕЛІМІ ВАЖНА УМЕЦЬ ЗДЗІЎЛЯЦЬ»

— Калі ўважліва прагледзець вашы апошнія праграмы, можна заўважыць, што яны вельмі падобныя па стылі — дынамічныя, іскрамётыныя... У гэтым ёсць пэўная заканамернасць?

— Нашымі праграмамі цалкам займаецца Таццяна Яўгенаўна. Яна ў нас і харэограф-пастановаўчыца, і галоўны трэнер. Ад яе залежыць, якую музыку яна выбера, які стыль бачыць для дзясчат — яна усё гэта вельмі тонка адчувае. Трэнер таксама вырашае, як часта будучы змяняцца праграмы. Наша лонданская практыкаванне са служкамі і абочымі змянялася 2-3 разы. Для нас гэта было вар’яцтвам. Бо звычайна алімпійскія праграмы застаюцца на змяненні год-два. Напрыклад, так зра-

білі італьянкі (дарэчы, ужо другія Гульні запар), на чым, як лічыць наш трэнер, і «пагарзілі». Яны вырашылі, няхай лепш усё будзе ідэальна адрацавана. Але трэба разумець: калі праграма «прыдаецца», сваю ролю адыграе любая дробязь — колер мяча, тое, як ён спалучаецца з купальнікам і г.д. У такой сітуацыі няма права на памылку... Дарэчы, мы і самі заўважылі, што лонданская і кіеўская праграмы падобныя. І вельмі прыемна, што нашы выступленні з мячамі пад Вівальдзі і з булавамі пад Гангані лічаць шэдэўрамі. Нават расійскія, якія славяцца праграмамі, пастаўленыя пад класічную музыку, не могуць паважліва такім дакладным супадзеннем музыкі, прадмета і харэаграфіі. А што датычыцца стылістыкі, то за сваю кар’еру яна зрабіла, я рабіла ўсё. Былі і цыганскія матывы, і рускія народныя, і класіка, і ірыка, і лацінаамерыканскія рытмы... І гэта выдатна, бо мы паказваем, што можам працаваць з рознымі вобразамі. А ў мастацкай гімнастыцы вельмі важна умець здзіўляць.

— Раскрый сакрэты падрыхтоўкі праграмы. Некаторыя, напэўна, думаюць, што гімнасткам дастаткова

«Залатанаснае» выступленне на чэмпіянаце свету-2013 у Кіеве (Марына ў цэнтры).

вывучыць паслядоўнасць рухаў пад музыку, давесці усё гэта да аўтаматызму — і усё ў парадку. — Калі б усё было так проста... Наш трэнераваны дзень уключае ўласна гімнастыку, харэаграфію, асобна — танцавальную падрыхтоўку. Напрыклад, калі ў нас лацінаамерыканская праграма, да нас запрашаюць майстроў лацінны. Я ўжо не кажу пра бясконцыя размінкі. Дарэчы, у іх мы з’яўляемся заканадаўцамі мод. Напрыклад, да Лондана нас рыхтавала маладая трэнер, якая прыдумала ўнікальную сістэму размінкі пад музыку. Калі мы ўпершыню прыехалі на спаборніцтвы і пачалі размінацца пад нейкія сучасныя кампазіцыі, на нас так здзіўлена паглядзілі!.. А потым сталі пераймаць. Колькі гадоў таму Таццяна Яўгенаўна прыдумала сіхронную размінку, сядзячы на дыване, без якой цяпер нельга ўявіць звычайную падрыхтоўку гімнастак.

ІЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению Открытого акционерного общества «Нерудпром» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже грузового автомобиля-самосвала – MAZ 551505

Начальная цена с НДС – 185 000 000 бел. руб. Затраты в размере 10% (18 500 000 бел. руб.) от начальной цены предмета аукциона пересчитывается на р/с № 3012108260016 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК 153001389, г. Минск, УИП 690324018 государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 5 (пяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 10 (десяти) банковских дней после подписания договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Затраты на организацию и проведение аукциона возмещает победитель торгов (покупатель).

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rtt.by.

Предупреждение извещения опубликовано в газете «Звязда» от 18.01.2014.

Аукцион состоится 31.03.2014 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 28.03.2014 до 16.00 по указанному адресу.

Тел.: (8017) 224-61-34, (8029) 102-21-17.

БПС-СБЕРБАНК

С 19.03.2014 ОАО «БПС-Сбербанк» прекращает заключение договоров срочного банковского депозита в белорусских рублях «Приумножай».

Автоматическое переоформление депозита «Приумножай» на следующий срок прекращается с 19.04.2014.

ОАО «БПС-Сбербанк» УИП 100219673. Лицензия Национального банка Республики Беларусь №4 от 05.06.2013 г.

ОАО «БЕЛТРАНСЧЕРМЕТ»

Учетный номер плательщика: 100071655 Вид экономической деятельности: переработка отходов и лома черных металлов

Организационно-правовая форма: Открытое акционерное общество

Адрес: Минский район, аг. Гатово, АБК с прокладкой, к. 83

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 31 декабря 2013 г.

Table with columns: АКТИВЫ, Код строки, На 31 декабря 2013 года, На 31 декабря 2012 года. Rows include: I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ, II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ, III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ, IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА, V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за январь-декабрь 2013 г.

Table with columns: Наименование показателей, Код строки, За январь-декабрь 2013 г., За январь-декабрь 2012 г. Rows include: Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг; Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг; Валовая прибыль (010-020); Управленческие расходы; Расходы на реализацию; Доходы по инвестиционной деятельности; Прочие доходы по текущей деятельности; Доходы по инвестиционной деятельности; Расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов; Доходы по финансовой деятельности; Доходы по курсовым разнице от пересчета активов и обязательств; Прочие доходы по финансовой деятельности; Иные доходы и расходы; Прочие доходы по финансовой деятельности; Доходы по инвестиционной деятельности; Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода); Чистая прибыль (убыток) от инвестиционной, финансовой и иной деятельности; Итого по разделу V БАЛАНС.

Table with columns: № п/п, Наименование показателей, Ед. изм., С начала года, За аналогичный период прошлого года. Rows include: 1 Доля государства в уставном фонде эмитента; 2 Начислено на выплату дивидендов в отчетном периоде; 3 Количество акционеров в том числе юридических лиц; 4 Фактически выплаченные дивиденды в данном отчетном периоде; 5 Дивиденды, приходящиеся на 1 акцию; 6 Обеспеченность акции имуществом общества; 7 Среднесписочная численность работающих; 8 Акции, поступившие на баланс общества; Основные виды продукции, по которым получено 20% и более выручки от реализации товаров, продукции, работ и услуг; Руководитель бухгалтер; Рук. бухгалтер; Дата: 27 февраля 2014 г.

ОАО «СТО КУЗОВОВ»

Учетный номер плательщика: 190632034 Вид экономической деятельности: Техническое обслуживание и ремонт автомобилей

Организационно-правовая форма: Открытое акционерное общество

Юридическое лицо без ведомственной подчиненности

Единица измерения: млн руб.

Адрес: 220011, Минская обл., Минский р-н, нап. ТЭЦ-4, 3-й пер. Монтанжиков, д. 3А-4, к. 7

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2014 года

Table with columns: АКТИВЫ, Код строки, На 31 декабря 2013 года, На 31 декабря 2012 года. Rows include: I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ, II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ, III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ, IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА, V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА.

ОАО «БЕЛТРАНСЧЕРМЕТ»

Учетный номер плательщика: 100071655 Вид экономической деятельности: переработка отходов и лома черных металлов

Организационно-правовая форма: Открытое акционерное общество

Адрес: Минский район, аг. Гатово, АБК с прокладкой, к. 83

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 31 декабря 2013 г.

Table with columns: АКТИВЫ, Код строки, На 31 декабря 2013 года, На 31 декабря 2012 года. Rows include: I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ, II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ, III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ, IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА, V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за январь-декабрь 2013 года

Table with columns: Наименование показателей, Код строки, За январь-декабрь 2013 года, За январь-декабрь 2012 года. Rows include: Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг; Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг; Валовая прибыль (010-020); Управленческие расходы; Расходы на реализацию; Доходы по инвестиционной деятельности; Прочие доходы по текущей деятельности; Доходы по инвестиционной деятельности; Расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов; Доходы по финансовой деятельности; Доходы по курсовым разнице от пересчета активов и обязательств; Прочие доходы по финансовой деятельности; Иные доходы и расходы; Прочие доходы по финансовой деятельности; Доходы по инвестиционной, финансовой и иной деятельности; Итого по разделу V БАЛАНС.

Table with columns: № п/п, Наименование показателей, Ед. изм., С начала года, За аналогичный период прошлого года. Rows include: 1 Доля государства в уставном фонде эмитента; 2 Начислено на выплату дивидендов в отчетном периоде; 3 Количество акционеров в том числе юридических лиц; 4 Фактически выплаченные дивиденды в данном отчетном периоде; 5 Дивиденды, приходящиеся на 1 акцию; 6 Обеспеченность акции имуществом общества; 7 Среднесписочная численность работающих; 8 Акции, поступившие на баланс общества; Основные виды продукции, по которым получено 20% и более выручки от реализации товаров, продукции, работ и услуг; Руководитель бухгалтер; Рук. бухгалтер; Дата: 27 февраля 2014 г.

ОАО «ГОМЕЛЬЖИЛПРОЕКТ»

Полное наименование: Открытое акционерное общество «Гомельжилпроект»

Адрес: 246050, г. Гомель, ул. Кирова, 17

Единица измерения: млн руб.

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2014 года

Table with columns: АКТИВЫ, Код строки, На 31 декабря 2013 года, На 31 декабря 2012 года. Rows include: I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ, II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ, III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ, IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА, V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА.

ОАО «ГОМЕЛЬЖИЛПРОЕКТ»

Полное наименование: Открытое акционерное общество «Гомельжилпроект»

Адрес: 246050, г. Гомель, ул. Кирова, 17

Единица измерения: млн руб.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за январь-декабрь 2013 года

Table with columns: Наименование показателей, Код строки, За январь-декабрь 2013 года, За январь-декабрь 2012 года. Rows include: Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг; Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг; Валовая прибыль (010-020); Управленческие расходы; Расходы на реализацию; Доходы по инвестиционной деятельности; Прочие доходы по текущей деятельности; Доходы по инвестиционной деятельности; Расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов; Доходы по финансовой деятельности; Доходы по курсовым разнице от пересчета активов и обязательств; Прочие доходы по финансовой деятельности; Иные доходы и расходы; Прочие доходы по финансовой деятельности; Доходы по инвестиционной, финансовой и иной деятельности; Итого по разделу V БАЛАНС.

ОАО «Сантехэлектромонтаж»

Учетный номер плательщика: 400052115 Вид экономической деятельности: Строительство

Организационно-правовая форма: Открытое акционерное общество

Юридическое лицо без ведомственной подчиненности

Единица измерения: млн руб.

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2014 года

Table with columns: АКТИВЫ, Код строки, На 31 декабря 2013 года, На 31 декабря 2012 года. Rows include: I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ, II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ, III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ, IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА, V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА.

ОАО «Сантехэлектромонтаж»

Учетный номер плательщика: 400052115 Вид экономической деятельности: Строительство

Организационно-правовая форма: Открытое акционерное общество

Юридическое лицо без ведомственной подчиненности

Единица измерения: млн руб.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за январь-декабрь 2013 года

Table with columns: Наименование показателей, Код строки, За январь-декабрь 2013 года, За январь-декабрь 2012 года. Rows include: Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг; Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг; Валовая прибыль (010-020); Управленческие расходы; Расходы на реализацию; Доходы по инвестиционной деятельности; Прочие доходы по текущей деятельности; Доходы по инвестиционной деятельности; Расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов; Доходы по финансовой деятельности; Доходы по курсовым разнице от пересчета активов и обязательств; Прочие доходы по финансовой деятельности; Иные доходы и расходы; Прочие доходы по финансовой деятельности; Доходы по инвестиционной, финансовой и иной деятельности; Итого по разделу V БАЛАНС.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за январь-декабрь 2013 года

Table with columns: Наименование показателей, Код строки, За январь-декабрь 2013 года, За январь-декабрь 2012 года. Rows include: Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг; Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг; Валовая прибыль (010-020); Управленческие расходы; Расходы на реализацию; Доходы по инвестиционной деятельности; Прочие доходы по текущей деятельности; Доходы по инвестиционной деятельности; Расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов; Доходы по финансовой деятельности; Доходы по курсовым разнице от пересчета активов и обязательств; Прочие доходы по финансовой деятельности; Иные доходы и расходы; Прочие доходы по финансовой деятельности; Доходы по инвестиционной, финансовой и иной деятельности; Итого по разделу V БАЛАНС.

ОАО «Сантехэлектромонтаж»

Учетный номер плательщика: 400052115 Вид экономической деятельности: Строительство

Организационно-правовая форма: Открытое акционерное общество

Юридическое лицо без ведомственной подчиненности

Единица измерения: млн руб.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за январь-декабрь 2013 года

Table with columns: Наименование показателей, Код строки, За январь-декабрь 2013 года, За январь-декабрь 2012 года. Rows include: Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг; Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг; Валовая прибыль (010-020); Управленческие расходы; Расходы на реализацию; Доходы по инвестиционной деятельности; Прочие доходы по текущей деятельности; Доходы по инвестиционной деятельности; Расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов; Доходы по финансовой деятельности; Доходы по курсовым разнице от пересчета активов и обязательств; Прочие доходы по финансовой деятельности; Иные доходы и расходы; Прочие доходы по финансовой деятельности; Доходы по инвестиционной, финансовой и иной деятельности; Итого по разделу V БАЛАНС.

ОАО «Сантехэлектромонтаж»

Учетный номер плательщика: 400052115 Вид экономической деятельности: Строительство

Организационно-правовая форма: Открытое акционерное общество

Юридическое лицо без ведомственной подчиненности

Единица измерения: млн руб.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за январь-декабрь 2013 года

Table with columns: Наименование показателей, Код строки, За январь-декабрь 2013 года, За январь-декабрь 2012 года. Rows include: Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг; Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг; Валовая прибыль (010-020); Управленческие расходы; Расходы на реализацию; Доходы по инвестиционной деятельности; Прочие доходы по текущей деятельности; Доходы по инвестиционной деятельности; Расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов; Доходы по финансовой деятельности; Доходы по курсовым разнице от пересчета активов и обязательств; Прочие доходы по финансовой деятельности; Иные доходы и расходы; Прочие доходы по финансовой деятельности; Доходы по инвестиционной, финансовой и иной деятельности; Итого по разделу V БАЛАНС.

ОАО «Сантехэлектромонтаж»

Учетный номер плательщика: 400052115 Вид экономической деятельности: Строительство

Организационно-правовая форма: Открытое акционерное общество

Юридическое лицо без ведомственной подчиненности

Единица измерения: млн руб.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за январь-декабрь 2013 года

Table with columns: Наименование показателей, Код строки, За январь-декабрь 2013 года, За январь-декабрь 2012 года. Rows include: Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг; Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг; Валовая прибыль (010-020); Управленческие расходы; Расходы на реализацию; Доходы по инвестиционной деятельности; Прочие доходы по текущей деятельности; Доходы по инвестиционной деятельности; Расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов; Доходы по финансовой деятельности; Доходы по курсовым разнице от пересчета активов и обязательств; Прочие доходы по финансовой деятельности; Иные доходы и расходы; Прочие доходы по финансовой деятельности; Доходы по инвестиционной, финансовой и иной деятельности; Итого по разделу V БАЛАНС.

ИНФОРМАЦИЯ об открытом акционерном обществе и его деятельности по состоянию на 1 января 2014 г.

Table with columns: Показатель, Единица измерения, С начала года, За аналогичный период прошлого года. Rows include: 4. Доля государства в уставном фонде эмитента (всего в %); Вид собственности; Количество акций, шт.; Доля в уставном фонде, %; Вид собственности; Количество акций, шт.; Доля в уставном фонде, %; коммунальная всего; 15889; 24,21; в том числе: x; x; областная; 15889; 24,21; районная; областная; городская.

5-6. Информация о дивидендах и акциях

Table with columns: Показатель, Единица измерения, С начала года, За аналогичный период прошлого года. Rows include: Количество акционеров, всего; лиц; 141; 141; в том числе: юридических лиц; лиц; 3; 3; из них нерезидентов Республики Беларусь; лиц; 138; 138; в том числе: физических лиц; лиц; 2; 2; из них нерезидентов Республики Беларусь; лиц; 2; 2; Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде; миллионов рублей; 283; 228; Фактически выплаченные дивиденды в данном отчетном периоде; миллионов рублей; 257; 265; Дивиденды, приходящиеся на одну акцию (включая налоги); рублей; 4313; 3476; Дивиденды, фактически выплаченные на одну акцию (включая налоги); рублей; 3928; 4043; Обеспеченность акции имуществом общества; тысяч рублей; 107,02; 92,04; Количество простых акций, находящихся на балансе общества; штук.

7.8. Отдельные финансовые результаты

Table with columns: Показатель, Единица измерения, С начала года, За аналогичный период прошлого года. Rows include: Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг; миллионов рублей; 14506; 8469; Себестоимость реал. продукции, товаров, работ, услуг; миллионов рублей; 13427; 7638; Расходы на реализацию; миллионов рублей; 1135; 908; в том числе: прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг; миллионов рублей; 1079; 831; в том числе: прочие доходы и расходы по текущей деятельности; миллионов рублей; -43; 2; в том числе: прибыль (убыток) от инвестиционной, финансовой и иной деятельности; миллионов рублей; 99; 75; Налог на прибыль; изменение отложенных налоговых активов; изменение отложенных налоговых обязательств; прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода); миллионов рублей; 207; 167; Чистая прибыль (убыток); миллионов рублей; 928; 741; Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток); миллионов рублей; 2195; 1834; Долгосрочная дебиторская задолженность; миллионов рублей; Долгосрочные обязательства; миллионов рублей; Среднесписочная численность работающих; человек; 143; 156.

9. Основные виды продукции или виды деятельности, по которым получено двадцать и более процентов выручки от реализации товаров, продукции, работ, услуг (только в составе годового отчета); Деятельность в области архитектуры, инженерных услуг

12. Дата проведения годового общего собрания акционеров, на котором утверждался годовой бухгалтерский баланс за отчетный год: 14 марта 2014 года

15. Сведения о применении эмитентом правил корпоративного поведения (только в составе годового отчета)

В своей деятельности общество руководствуется правилами корпоративного поведения. Регламент работы с реестром владельцев ценных бумаг утвержден на внеочередном собрании акционеров 09.02.2010 г.

ИНФОРМАЦИЯ об открытом акционерном обществе и его деятельности по состоянию на «01» января 2014 г.

4. Доля государства в уставном фонде эмитента (всего, в процентах)

5-6. Информация о дивидендах и акциях:

Table with columns: Наименование показателей, Единица измерения, С начала года, За аналогичный период прошлого года. Rows include: Количество акционеров, всего; лиц; 85; 85; в том числе: юридических лиц; лиц; 6; 5; из них нерезидент Республики Беларусь; лиц; 79; 80; в том числе: физических лиц; лиц; 2; 2; из них нерезидентов Республики Беларусь; лиц; 2; 2; Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде; миллионов рублей; -; -; Фактически выплаченные дивиденды в данном отчетном периоде; миллионов рублей; -; -; Дивиденды, приходящиеся на одну акцию (включая налоги); рублей; -; -; Дивиденды, фактически выплаченные на одну акцию (включая налоги); рублей; -; -; Обеспеченность акции имуществом общества; тысяч рублей; 291,36; 200,89; Количество простых акций, находящихся на балансе общества, - всего; штук; 949; 839.

7-8. Отдельные финансовые результаты деятельности:

Table with columns: Наименование показателей, Единица измерения, С начала года, За аналогичный период прошлого года. Rows include: Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг; миллионов рублей; 55374; 30882; Себестоимость реализованных товаров, продукции, работ, услуг; миллионов рублей; 50235; 27647; Расходы на реализацию; миллионов рублей; 5072; 3277; в том числе: прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг; миллионов рублей; 5139; 3235; в том числе: прочие доходы и расходы по текущей деятельности; миллионов рублей; -370; -208; в том числе: прибыль (убыток) от инвестиционной, финансовой и иной деятельности; миллионов рублей; 303; 250; Налог на прибыль; изменение отложенных налоговых активов; изменение отложенных налоговых обязательств; прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода); миллионов рублей; 943; 630; Чистая прибыль (убыток); миллионов рублей; 4129; 2647; Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток); миллионов рублей; 10711; 6582; Долгосрочная дебиторская задолженность; миллионов рублей; Долгосрочные обязательства; миллионов рублей; Среднесписочная численность работающих; человек; 174; 150.

9. Основные виды продукции или виды деятельности, по которым получено двадцать и более процентов выручки от реализации товаров, продукции, работ, услуг (только в составе годового отчета); санитарно-технические работы

12. Дата проведения годового общего собрания акционеров, на котором утверждался годовой бухгалтерский баланс за отчетный год: 14 марта 2014 года

15. Сведения о применении эмитентом свода правил корпоративного поведения (только в составе годового отчета); в своей деятельности общество руководствуется Правилами корпоративного поведения. Порядок работы с реестром владельцев ценных бумаг определен Регламентом работы с реестром.

Руководитель Главный бухгалтер

А.В. Былич Н.Д. Кшичская

Здарова харчаванне

СА СМАКАМ ТАПЛЁНАГА МАЛАКА

Беларускія кандытары не адмаўляюцца ад савецкіх рэцэптаў

Нельга сказаць, што пачэннае — абавязковы складнік здаровага харчавання, аднак рэдкія дарослыя (тым больш дзеці) адмаўляюцца ад смачнага і сытнага прадукту. Дый не трэба цалкам адмаўляцца, калі ў вас няма праблем з вагой. Самае важнае — выбраць пачэннае адпаведнай якасці, з натуральных кампанентаў. У гэтым сэнсе вылучаюцца, напрыклад, лідар па вытворчасці пачэннага на рынку мучных кандытарскіх вырабаў «Кандытарская фабрыка «Слодчы».

Паводле слоў в.а. дырэктара прадпрыемства Аляксандра НЯЧАЯ, на вытворчасці выкарыстоўваюцца толькі натуральныя сярвіны — мука вышэйшага гатунку, масла, натуральныя яечныя парашок, натуральная шакаладная глазура і г.д. Сёння «Слодчы» вырабляе звыш 100 відаў цукровага, здобнага, зацяжнага, аўсянага і глазураванага пачэннага, а таксама 10 відаў крэкераў, кексы і вафельны ліст.

На прадпрыемстве працягваюцца тэхнічнае пераўзбраенне. У 2012 годзе была ўведзена ў эксплуатацыю сучасная тэхналагічная лінія па вытворчасці цукровых гатункаў. Рэцэптура пачэннага не змянілася, аднак новае замежнае абсталяванне — велізарная печ — у якой пачэннае запякаецца ў некалькіх этапах, дзаволіла не проста павялічыць аб'ёмы вытворчасці, але і палепшыць смакавыя якасці. Пачэннае з водарам таплёнага малака, з разынкамі, шакаладам, какавай, журавінамі (гэтыя віды карыстаюцца найбольшым попытам у беларусаў) стала больш тонкім, рассыпістым і дэлікатным.

Калі вы набываеце «Слодчы» ў старым добрым перагменце, то павінны ведаць, што гэта самая ні на ёсць лепшая, самая бяшчодная ўпакоўка, унутры якой — пачэннае, вырабленае паводле старога добрага савецкага рэцэпта, паводле ДДАСТА.

Наогул на фабрыцы сёння працуюць пяць вытворчых ліній. Галоўным чынам

дзжмавай начынкай. Такое печыва пакуль ніхто ў нашай краіне не выпускае.

УСЁ ПАЙШЛО АД «ЖОРЖА»

Кандытарская фабрыка «Жорж» пачала работу ў 1905 годзе. У даваенны час Мінская бісквітная фабрыка, створаная на базе фабрыкі «Жорж», вырабляла

пернікі і пачэннае. Падчас Другой сусветнай вайны фабрыка была часткова разбурана. У 1945 годзе яе аднавілі і разам з пачэнным і пернікамі пачалі вырабляць макарону. За пасляваенныя гады фабрыка неаднойчы пераймяноўвалася і рэарганізавалася.

У 1991-м пачала работу Мінская кандытарская фабрыка №2 вытворчага аб'яднання кандытарскай прамысловасці «Камунарка», якая размясцілася па вул. Радзільная, 54. З 1994 года фабрыка перайменавана ў дзяржаўнае прадпрыемства «Кандытарская фабрыка «Слодчы», а з 2001-га — у ААТ «Кандытарская фабрыка «Слодчы».

Святлана БАРЫСЕНКА

Прадукцыя фабрыкі займае каля 30% айчыннага рынку. Летась продаж вырас як на ўнутраным, так і на знешнім рынках. Экспарт ажыццяўляецца галоўным чынам у Расію, Казахстан, Германію, ЗША, ва Украіну, Азербайджан. На 21-й міжнароднай выставе «Прадэксп-2014» у Маскве «Слодчы» удастоены залатога медаля конкурсу «Лепшы прадукт-2014».

ПРАЦАВАЦЬ У МУЗЕІ — МАРА

Даўняй марай настаўніцы гісторыі горада Касцюковічы Ларысы Камковай (на фотаздымку) была праца ў раённым краязнаўчым музеі. Цяпер яна з'яўляецца навуковым супрацоўнікам гэтай установы, адказвае за музейныя фонды, якія налічваюць пяццацца тысяч паловаў тысяч прадметаў — ад археалагічных знаходак да калекцый сучаснага выяўленчага мастацтва. Захоўваюцца ў фондах і калекцыя сама-

вараў, вырабленых на рускіх мануфактурах напрыканцы XIX стагоддзя. Гэтыя самавары трапілі да нас ад жыхароў горада ў якасці падарункаў у той час, калі музей працаваў яшчэ на грамадскіх пачатках, — кажа захавальніца фонду. А першыя запісы ў кнізе пастанупленняў фонду з'явіліся роўна сорак гадоў таму. Анатоль КЛЯШЧУК, фота аўтара.

Як нас дураць

570 МІЛЬЁНАЎ, УЗЯТЫХ «НА ПАВЕР»

21-гадовы ўраджэнец Нясвіжскага раёна, знайшоўшы на адным з інтэрнэт-сайтаў артыкул пра тое, як можна без цяжкасцяў зарабіць грошы, вырашыў ім скарыстацца. Вынік гісторыі такі: у дачыненні да зламшнікі заведзены 63 (!) крымінальныя справы за махлярства.

Артыкул той расхваляваў, як людзей угаворвалі за невялікую плату аформіць на сябе ў крэдыт ці ў рэстарэйную мабільныя тэлефоны і планшэты. Малады чалавек такіх ахвотных зарабіць 200-350 тысяч рублёў знаходзіў сярод студэнтаў, што прахажывалі ў Мінску і Ма-

ладзечне. Аб'яўду цягам двух месяцаў цалкам пагасіць суму крэдыту. Пацярпелыя даведваліся пра падман не адразу, бо ў першы месяц зламшнік спраўдзіў уносіў плату. Толькі пасля таго, як ім тэлефанавалі і паведамлялі пра запавычанасць, тыя разумелі, што сталі ахвярамі аферы. Атрыманая дарагія тавары малады чалавек прадаваў праз інтэрнэт. Сума, у якую аздаваецца шкода ад дзеянняў махляра, перавысіла 570 мільёнаў рублёў. Праваахоўнікі мяркуюць, што насамрэч ахвар зламшнікі можа быць нашмат больш. Сяргей РАСОЛЬКА.

ВОДАР ШАФРАНУ,

або Чаму іранскі пасол сам гатуе ў суботу і нядзелю?

Фестываль іранскай кухні, які ладзіўся ў сталічным Палацы дзяцей і моладзі, на некалькі гадзін дазволіў прысутным апынуцца быццам на прыёме у султана.

Атмасферу стварала не толькі адпаведная музыка, але і прыемны, насычаны водар спецыяльных характэрных для ўсходняй кухні. Усе жанчыны — у рознакаляровых хустках: іх прычосак нельга было ўбачыць, таму яны імкнуліся зрабіць акцэнт на сваіх выразных, цёмных вачах. Гледзячы на гэтых іранскіх прыгажунь, я, па шчырасці, думала, што нам, беларускам, таксама было б добра дадаць яркіх фарбаў да свайго вобраза... Шаўковыя тканіны шапацелі з усіх бакоў. Дзесяці звінелі манеткі, што ўпрыгожвалі жаночыя хусткі. А што да моцнай паловы, то не дарэмна кажуць, што ва ўсходніх мужчын гарачая кроў — гэта было відаць нават знешне.

На фестывалі іранскай кухні можна было свабодна набыць розныя нацыянальныя стравы гэтай краіны. Некаторыя наведвальнікі ласаваліся імі тут жа, за спецыяльнымі столамі. А многія набывалі іх і забіралі з сабой, каб дома, у спакойнай атмасферы, пасмакаваць іранскія пачастункі. Дарэчы, кошт аказаўся досыць невялікім — у сярэднім 25 тысяч за страву.

Аказавацца, ядучы іранцы і галубы, і смажаную курыцу, і

Пасол Ірана ў Беларусі Махамад Рэза Сабурый і яго жонка Фазге.

— Яе асаблівае ў тым, што мы выкарыстоўваем тыя прадукты, якія растуць менавіта ў нас. Гэта некаторыя віды зеляніны, для назваў якіх нават няма перакладу. Можна ўгадаць шафран — адну з самых дарагіх у свеце прыпраў і натуральных фарбавальнікаў. Яго можна знайсці ў пэўных азіяцкіх краінах, аднак для Беларусі гэта нязвыклая расліна. Прыгатаванне іранскіх страў

атрымліваецца адметны смак і прыёмны водар.

— Жывучы ў Беларусі, ці часта гатуеце дома іранскія стравы? Можна, прычытайцеся есці стравы беларускія?

— Мы вельмі любім разнастайнасць у ежы. Гэта наша не першая замежная місія: раней жылі ў Канадзе, Кітаі, Кіргізіі. Усюды імкнуліся пазнаёміцца з мясцовай кухняй, каб наша харчаванне было больш разнастайным. Тут гатаваць дапамагае адна жанчына: яна пераважна вучыць мяне, як рабіць беларускія стравы. Часам і сам пасол прымае ўдзел у кухарскай справе. Дарэчы, любімая ваша стравы для мяне — драпікі.

— Спадар пасол дапамагае вам на кухні па сваім жададні або ў вашай культуры так прынята, каб мужчыны гатавалі?

— І тое, і другое. У нас прынята, каб мужчыны падтрымлівалі жанчын. І не толькі ў прыгатаванні страў, але і ў іншых хатніх справах можа дапамагае жонцы. Аднак пасол любіць кухарыць, таму калі жадае мне дапамагчы, то бярэ на сябе менавіта такія клопаты. Па суботах і нядзелях гатуе толькі ён, прычым і робіць гэта нават лепш за мяне.

— Колькі часу ўжо жывяце ў Беларусі? Ці лёгка было адаптавацца? І які ўражэнні ў вас ад нашай краіны і народа?

— Я ўжо больш за год жыю тут. Беларускі народ мяне ўразаў тым, што гэта вельмі выхаваныя людзі. Вы вельмі культурныя, дысцыплінаваныя. А што датычыцца краіны, дык у вас надзвычай прыгожая прырода. Я шмат дзе жыла і гасцявала, аднак такіх маляўнічых пейзажаў нідзе не бачыла.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ, фота аўтара.

Гандаль іранскімі стравамі ідзе бойка.

плю. Аднак шмат і такога, што беларусы есці не прызвычалі. Карэспандэнт «Звязды» пагутарыла з Фазге САБУРЫ, жонкай Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла Ісламскай Рэспублікі Іран у Рэспубліцы Беларусь Махамада Рэза Сабурый, і ад яе даведвалася, якія сакрэты хавае ў сабе іранская кухня.

— Спадарыня Фазге, раскажыце, у чым адметнасць кухні вашай краіны?

Аднак шмат і такога, што беларусы есці не прызвычалі. Карэспандэнт «Звязды» пагутарыла з Фазге САБУРЫ, жонкай Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла Ісламскай Рэспублікі Іран у Рэспубліцы Беларусь Махамада Рэза Сабурый, і ад яе даведвалася, якія сакрэты хавае ў сабе іранская кухня.

— Спадарыня Фазге, раскажыце, у чым адметнасць кухні вашай краіны?

А не шкодзь!

БРАКАНЬЕРАМ ПРАПАНОУЮЦЬ ЯЎКУ З ПАВІННАЙ

Больш за 700 рыбін вылавлілі браканьеры сеткавымі пад'ёмнікамі на Вячы, на участку, што ўпадае ў Мінскае мора каля вёскі Сёмкава. «Прававалі» ноччу, захоўваючы асцярожнасць. Пры набліжэнні дзяржінспектараў кінулі лодку, сеткі, мякі з рыбін і ўцяклі ў зараснік.

— Тым не менш, выявіць парушальнікаў магчыма. На лодцы прагледжваецца нумарны знак, а значыць, яна зарэгістравана. Шчасці і пад'ёмнікі накіраваны на генатыпічную экспертызу. След-

чыя распяваюць мясцовыя жыхары, — распавяла прэс-сакратар Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь Вольга Грамовіч. — Мы прапануем парушальнікам прысціць з павіннай. У гэтым выпадку пакаранне будзе мінімальным. Інакш за нанесеную ў асабліва буйным памеры шкоду — 27,5 мільёна рублёў — браканьерам можа прагражаць да шасці гадоў пазбаўлення волі. Сяргей РАСОЛЬКА.

Яны заўсёды імкнуцца перамагчы і пераўтвараць свае мары ў рэальнасць. Гэтыя людзі абсалютна ўпэўнены ў сабе, зрадуць памыліца, а шарм і ўпартасць садзейнічаюць іх поспеху. Яны спалучаюць у сабе дзіцячых светазыспрымання з практычнасцю чалавека з багатым жыццёвым вопытам. Ім неабходна праўдліва асцярожнасць, таму што яны пераацэньваюць дадзеныя прыроднай магчымаасці. Яны ніколі не сталяюцца ад дзейнасці, таму што праца для іх — стыль жыцця, таму, як нікому іншаму, ім неабходна павага. Каб працаваў іх дзів «Жыццё свясчэннае», ім неабходна знайсці залатую сярэдзіну і ведаць, што ва ўсім ёсць мяжа.

УСМІХНЕМСЯ

Купіў на дзень нараджэння жонцы кававы кубак, прыліпіў у яго цэннік ад тэлевізара. Цяпер яна нават баіцца з яго піць...

1. Я ўвёс час мяю рукі.
2. Я ведаю, што памру, і разумею, што гэтага не змяніць.
3. Я ведаю, адкуль насамроч бруцця дзеці!
4. Практычна няма рэчаў, здольных пазбавіць мяне апетыту.
5. Я вельмі баюся дактароў, асабліва аднакурніку.

Я дзясцына прыстойная, спытайце ў любога хлопца ў раёне.

СЁННЯ

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	7.15	19.21	12.06
Віцебск	7.05	19.11	12.06
Магілёў	7.05	19.11	12.06
Гомель	7.02	19.07	12.05
Гродна	7.30	19.36	12.06
Брэст	7.31	19.37	12.06

Месяц

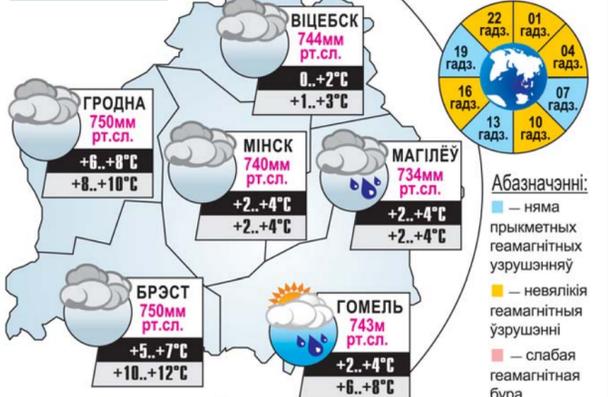
Поўня 16 сакавіка.

Месяц у сусор'і Скарпіёна.

Імяніны

Пр. Алены, Аркадзя, Канстанціна, Фёдара, Максіма, К. СВЯТОГА ЮЗАФА.

ЗАЎТРА

ВАРШАВА +12...+14°C	КІЕЎ +9...+11°C	РЫГА +2...+4°C
ВІЛЬНЮС +4...+6°C	МАСКВА -1...+1°C	С.-ПЕЦЯРБУРГ -2...0°C

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н.КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А.КЛЯШЧУК, А.ЛЯХОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), С.ПРОТАС (першы намеснік дырэктара), Н.РАСОЛЬКА, С.РАСОЛЬКА, А.СЛАНУСЬКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В.ЦЕЛЯШУК, Л.ЦІМОШЫК.

НАШ АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмны — 287 19 19 (тэл./факс); адрэдакцыя: пільмаў — 287 18 64, падліскі і распаўсюджвання — 287 18 38, 287 17 21, сакратарыята — 292 05 82, адказны за выпуск дадатка: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 44 12, уласныя карэспандэнты: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Магілёве: 32 74 31, на Мінскай вобл.: (017) 292 21 03; Бухгалтэры: 287 18 81.

http://www.zviazda.by; ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: info@zviazda.minsk.by, РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.minsk.by (для зваротаў): zvarot@zviazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца судзіць з меркаваннямі рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрэсаваныя ёй псымы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрэдакцыя ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 22.315. Індэкс 63850. Зак. № 1140.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 Нумар падпісаны ў 19.30
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 18 сакавіка 2014 года.